

2.

Stockholms kommunalstyrelse.

Stockholms kommunalstyrelse.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom i tidigare årg.).

Kommunalstyrelsen är en sammanfattande benämning, som betecknar stadsfullmäktige och nämnder samt den verksamhet, som dessa stadens organ utöva. Stadsfullmäktige är kommunens beslutande (representativa) organ och nämnderna kommunens verkställande eller förvaltande (administrativa) organ. Enligt 7 § lagen den 15 juni 1935 om kommunalstyrelse i Stockholm¹⁾ skall nämligen »kommunens beslutanderätt utövas av stadsfullmäktige», under det att »förvaltning och verkställighet tillkomma, under överinseende av överståhållarämbetet och ledning av stadskollegiet, stadens nämnder (styrelser, direktioner, utskott) eller för särskilda förvaltnings- eller verkställighetsbestyr utsedda personer».

Den verksamhet, som handhaves av stadsfullmäktige, d. v. s. den kommunala självstyrelsen i egentlig mening, kan anses omfatta utövandet av kommunens makt, dels att själv i vissa händelser bestämma om den rättsliga regleringen inom sitt område, eller *den kommunala självbestämmandemakten*, dels och att för de gemensamma ändamålen beskatta sina medlemmar, eller *den kommunala självbeskattningsmakten*.

Självbestämmandemakten innefattar stadsfullmäktiges befogenhet att, eventuellt under medverkan av statlig myndighet, antaga stadgar och andra normer såsom ordningsföreskrifter, hälsovårdsföreskrifter, byggnadsordning m. m. Till självbestämmandemakten hör vidare stadsfullmäktiges befogenhet att genom nämnder, styrelser o. d. organisera kommunalförvaltningen samt att utse kommunala förtroendemän, åt vilka förvaltningsuppgiften anförts. Vidare kunna stadsfullmäktige i vissa fall ingripa reglerande med avseende å handel och näringar inom kommunen, exempelvis i fråga om rätt till försäljning av rusdrycker och i fråga om försäljning och utskänkning av pilsnerdricka samt handel med begagnat gods. Stadsfullmäktige äro skyldiga att avgiva förslag eller yttranden i frågor, vilka blivit av högre myndighet eller magistraten hänskjutna till dem. Slutligen utse stadsfullmäktige ledamöter eller andra funktionärer i vissa statliga organ, exempelvis taxeringsnämnder, liksom även i flera enskilda institutioner.

Den kommunala självbeskattningsmakten omfattar beslut dels om fastställande av kommunmedlemmarnas bidragsplikt (skattebeslut),

dels om de kommunala medlens användande (anslagsbeslut). I självbeskattningsmakten ingår rätten att förfoga över den kommunala förmögenheten, att upptaga lån samt att kontrollera de administrativa organens ekonomiska förvaltning. I nära samband med självbeskattningsmakten står kommunens makt att bestämma avgifter för begagnande av stadens allmänna anordningar och inrättningar.

Angående stadsfullmäktiges verksamhet, se vidare sid. 86.

Med hänsyn till att kommunerna äro att anse dels som privaträttsliga sammanslutningar för samverkan mellan kommunmedlemmarna, dels som offentligrättsliga organ, har man att betrakta kommunalförvaltningen (nämndernas och styrelsernas verksamhet) dels som *egenförvaltning*, eller handhavandet av kommunens egna ekonomiska angelägenheter, dels som *självförvaltning*, eller fullgörandet av offentliga uppgifter, som staten ålagt kommunerna (obligatoriska uppgifter) eller bemyndigat dem (fakultativa uppgifter) att själva handhava.

Till egenförvaltningen höra exempelvis de uppgifter av finansiell, teknisk eller liknande karaktär, som tillhöra drätselnämndens verksamhet samt fastighets-, gatu-, industriverk och hamnförvaltningen.

De obligatoriska självförvaltningsuppgifterna i Stockholm omfatta framförallt folkundervisning, hälso- och sjukvård, fattigvård, barnavård samt nykterhetsvård. Vidare är att nämna polisväsen, byggnadskontroll och brandväsen. Till de fakultativa uppgifterna höra exempelvis de kommunala mellanskolorna samt den kommunala yrkesundervisningen. Ett visst mått av egenförvaltning är emellertid även ansluten till varje självförvaltningsuppgift, beroende på att kommunen till väsentlig del bestrider kostnaderna för verksamheten och ofta med densamma direkt förknippat viss verksamhet av egenförvaltningsnatur, exempelvis fastighetsförvaltning.

Angående kommunalförvaltningen, se vidare under respektive nämnder och styrelser.

Kommunalstyrelsens omfattning är icke närmare angiven i författningarna. I kommunallagen stadgas endast, att staden (kommunen) äger att själv »värda sina gemensamma ordnings- och hushållningsangelägenheter, såvitt icke handhavandet därav enligt gällande författningar tillkommer annan».¹⁾ Kommunalstyrelsens huvud-

¹⁾ I den efterföljande texten kallas ifrågasvarande lag jämväl kommunallagen.

¹⁾ Av 1946 års kommunallagskommitté har framlagts förslag om utvidgning av området för kommunernas beslutanderätt (S.O.U. 1947: nr 53). Jfr även SF:s remissyttrande över detta förslag (Utl. 1947: nr 473).

uppgift är följaktligen att tillgodose kommunmedlemmarnas behov av ordnade yttre förhållanden och reglerad samverkan i olika avseenden samt främst deras gemensamma ekonomiska intressen (»hushållningsangelägenheter»). Kommunen har sålunda icke rätt att, med bortseende från det allmännas gagn, tillgodose allenast särskilda kommundelars eller kommunmedlemmars enskilda intressen. Därjämte är verksamheten begränsad såtillvida, att den icke får omfatta uppgifter, vilka författningsenligt skola handhavas av andra kommuner och menigheter eller av staten. Kommunen får icke heller inlåta sig på affärsföretag, som uteslutande eller till övervägande del äro avsedda att tillföra kommunen ekonomisk vinst.

Till kommunmedlemmarnas gemensamma angelägenheter höra givetvis även de uppgifter, som staten genom särskilda författningar ålagt eller bemyndigat kommunen att handhava, d. v. s. självförvaltningsuppgifter, varjämte kommunen äger befogenhet att driva eller understödja verksamhet, vilken kan anses på ett naturligt sätt ersätta eller fullständiga kommunens självförvaltning (den är sålunda exempelvis berättigad att understödja vissa utomstående institutioner med sådan verksamhet, jfr sid. 468).

Författningar. Lag 15 juni 1935 om kommunalstyrelse i Stockholm. I denna lag hava sedermera skett följande ändringar: 3 april 1936 rör. valkretsindelning; 12 juni 1936 rör. kommunal fondbildning m. m.; 13 maj 1937 upphävande av verkan av ådömd straffpåföljd m. m.; 28 maj 1937 rör. offentlighet av SF:s protokoll; 18 juni 1937 rör. upptagande av lån; 17 juni 1938 ang. upphörande av kommunal progressivskatt och skogsaccis för täckande av stadens medelsbehov; 24 mars 1939 ang. rätt för staden att utan underställning åtaga sig ansvarighet för vissa av statsmedel beviljade lån; 21 mars 1940 ang. omorganisation av den centrala stadsförvaltningen; 13 juni 1941 ang. ändrad röst-rättsålder; 17 april 1942 ang. ändrad valperiod för stadsfullmäktige m. m.; 30 april 1943 ang. höjning av indrivningsprocenten för kommunalutskylder; 17 dec. 1943 ang. stadens medelsbehov; 1 juni 1945 ang. ändrade röststräfstämmelser; 22 juni 1945 ang. obehörighet att vara stadsfullmäktigt; 29 juni 1946 ang. ändrade bestämmelser om allmän kommunalskatt m. m. (se Kf 1946: nr 38); 6 dec. 1946 ang. ändrade bestämmelser om särskilda anslag m. m.; 13 juni 1947 ang. fastställelse av beslut om nya eller förhöjda hamnavgifter m. m.; 10 juli 1947 ang. underrättelse till den lokala skattemyndigheten om nästkommande års utdebitering av kommunalskatt m. m.

Tryckfrihetsförordningen, § 2, med ändr. Lag

28 maj 1937 om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar (Kf 1946: sid. 196), med ändr.

De kommunala valen i Stockholm regleras av följande författningar. Kommunalvallag 6 juni 1930, med ändr. 17 juni 1932, 3 april 1936, 13 juni 1941, 17 april 1942, 1 juni 1945, 17 maj och 29 juni 1946 (Kf 1946: sid. 154 och Kf 1946: nr 47, 118). K. kung. 18 april 1947 om upprättande av röstlängd för val till riksdagens andra kammare samt av kommunal röstlängd. K. kung. 17 april 1942 om formulär till valkuvert m. m. för kommunalval (Svf 1942: nr 181). K. kung. 17 april 1942 om formulär till protokoll vid stadsfullmäktigval m. m. (Svf 1942: nr 184).

För den kommunala beskattningen gälla f. n. följande huvudsakliga stadganden. Kommunal-skattelag 28 sept. 1928, med ändr. 6 juni 1930, 22 juni och 30 aug. 1932, 14 och 26 juni 1933, 15 juni 1934, 18 och 30 juni 1937, 17 juni 1938, 15 mars och 18 okt. 1940, 29 maj 1942, 12 febr., 28 maj och 17 dec. 1943, 28 sept. 1944, 15 juni, 14 och 31 dec. 1945, 1 mars, 5 april, 7 och 29 juni, 23 nov. 1946, 30 juni och 26 juli 1947 (se L). Lag om skogsaccis 28 sept. 1928, med tillägg 12 april 1940 och ändr. 31 dec. 1945, 29 juni 1946 och 26 juli 1947. (Lagen om skogsaccis skall upphöra att gälla med utgången av år 1948.) K. förordn. 28 sept. 1928 om ändrade grunder för utgörande av vissa utlagor.

För den kommunala ekonomiska förvaltningen gäller dessutom lag 6 dec. 1946 om kommunal fondbildning och lag 12 juni 1936 ang. användning i vissa fall av kommun eller annan samfällighet tillhörig egendom.

Den för år 1948 fastställda huvudstaten upptager dels å driftbudgeten för särskilda utgiftsanslag 318,738,975 kr. (därav räntor och lånekostnader 29,052,874 kr.), dels å kapitalbudgeten 123,811,527 kr. (därav amorteringar 48,392,527 kr.). Mot dessa utgifter svara inkomster dels å driftbudgeten: industriverksstyrelsens driftöverskott 21,893,414 kr., behållning 11,909,184 kr., räntor m. m. 44,727,930 kr., inkomstgivande rättigheter 4,866,564 kr. samt i anspråk tagna pensionsavgifter 14,232,547 kr., dels å kapitalbudgeten: kapitalavbetalningar å utlämnade lån 3,932,870 kr., i anspråk tagna avskrivningsmedel 35,779,468 kr. samt från driftbudgeten 10,485,889 kr. Kapitalbudgeten balanseras genom låne- och fondmedel till ett belopp av 73,613,300 kr., driftbudgeten genom särskilda och allmänna skatter till det ytterligare erforderliga beloppet 221,109,336 kr., varav 216,503,836 kr. genom kommunal inkomstskatt för år 1948 efter 7,50 kr. per skattekrona för 25,518,782 skattekronor. Rörande uppbörd och uppbördsterminer, se sid. 48.

Stockholms stadsfullmäktige

och i samband därmed stående institutioner.

Stadsfullmäktige.

Stadshuset, 1 tr. (postadress: postfach, Stockholm 1); t. »stadshuset». Ingång för åhörare: från gården, portiken i syd-östra hörnet, 4 tr.

Sessionstider: ett ordinarie sammanträde, vanligen tredje måndagen i varje månad (utom juli och aug.), f. ö. när omständigheterna påfordra ¹⁾.

Kommunens beslutanderätt utövas genom 100 för fyra år (tjänstgöringsår) valda stadsfullmäktige. Överståthållarämbetet bestämmer efter förslag av stadsfullmäktige indelningen i valkretsar jämte antalet fullmäktige för varje valkrets. Enligt överståthållarämbetets förordnande den 29 september 1945 är staden fr. o. m. den 1 januari 1946 indelad i fem valkretsar, omfattande: den första Katarina, Sofia och Enskede församlingar, den andra Maria, Högalids och Brännkyrka församlingar, den tredje St Görans och Bromma församlingar, den fjärde Storkyrkoförsamlingen, Klara, Kungsholms, Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Matteus församlingar samt den femte Jakobs, Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar. Av valkretsarna skola enligt överståthållarämbetets beslut den 24 april 1946 den första välja 20, den andra 21, den tredje 20, den fjärde 20 och den femte 19 stadsfullmäktige. Vid valet tillämpas proportionell valmetod. Röstlängd för valet upprättas under magistratens inseeende av mantalsavdelningen inom överståthållarämbetet (skatteverket). Valet företages inför av magistraten utsedda deputerade.

Enligt numera gällande bestämmelser skall val av stadsfullmäktige, för en tid av fyra år, räknade fr. o. m. den 15 oktober valåret, förättas tredje söndagen i september månad.

Röstträtt vid val av stadsfullmäktige tillkommer envar i staden mantalsskriven man eller

¹⁾ Stadsfullmäktiges ordinarie sammanträden under arbetsåret 1947/1948 hava, utöver sammanträdet den 15 okt. 1947, utsatts till den 17 nov. och 8 dec. 1947 samt 26 jan., 16 febr., 22 mars, 19 april, 19 maj, 21 juni och 20 sept. 1948.

kvinnor, som är svensk undersåte och senast under nästföregående kalenderår uppnått 21 års ålder samt ej är omyndig.

Beträffande valbarhet gäller, att stadsfullmäktige skola väljas bland de röstberättigade, som äro boende inom staden och uppnått 23 års ålder. Stadsfullmäktig kan ej den vara, som: a) är omyndig; b) är i konkurstillstånd; c) är av allmänna fattigvården omhändertagen för varaktig försörjning. Följande personer må icke vara stadsfullmäktige: överståthållaren, underståthållaren och polismästaren, annan ämbetsman, tjänsteman eller betjänt vid överståthållarämbetet, stadsfogde och hans biträden samt allmän åklagare i staden, ej heller tjänsteman eller betjänt, som är anställd vid stadens drätsel eller annat dess förvaltande verk och är för sin befattning redovisningsskyldig. Ej må annan avsäga sig uppdrag att vara stadsfullmäktig än: a) ämbets- eller tjänsteman, som av sin befattning är hindrad att fullgöra uppdraget; b) den som uppnått sextio års ålder; c) den som eljest uppgiver hinder, vilket godkännes av flertalet bland övriga fullmäktige; eller d) vid valet den som de fyra senaste tjänstgöringsåren, det år då valet sker inberäknat, tjänstgjort såsom stadsfullmäktig.

Stadsfullmäktiges tjänstgöringsår räknas fr. o. m. den 15 oktober t. o. m. den 14 oktober påföljande år.

Vid första sammanträdet för tjänstgöringsåret utse stadsfullmäktige bland sig en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande (stadsfullmäktiges presidium). Stadsfullmäktige skola därjämte årligen vid ordinarie sammanträde i oktober månad utse sekreterare.

»Stadsfullmäktiges förhandlingar skola vara offentliga; dock må fullmäktige för visst ärende besluta, att överläggningen skall hållas inom stängda dörrar» (se 35 § kommunallagen), »Stadsfullmäktige må ej företaga ärende eller besluta däri, såvida icke flera än hälften av dem äro tillstädes» (se 19 § kommunallagen).

»Stadsfullmäktige äro skyldiga att, efter sakens beskaffenhet, antingen meddela yttrande eller fatta beslut över alla de frågor, vilka blifvit av högre myndighet eller av magistraten hänskjutna till dem. Det tillkommer ock stadsfullmäktige att meddela beslut i ärenden, som av

stadens nämnder blivit på grund av deras uppdrag underställda fullmäktiges prövning, ävensom i fråga, som väckts genom motion av borgarråd eller fullmäktige.» (Se 21 § kommunallagen.)

Vill stadsfullmäktigt till borgarråd framställa spörsmål (interpellation) i ärende, som tillhör stadsfullmäktiges handläggning, skall detsamma, skriftligen avfattat, ingivas till stadskansliet minst fem dagar före det sammanträde, vid vilket spörsmålet är avsett att framställas. På fullmäktige ankommer att utan föregående överläggning besluta, huruvida spörsmålet må framställas eller icke. Lämnas sådant medgivande, skall spörsmålet överlämnas till vederbörande borgarråd och av denne så snart ske kan besvaras. (Se arbetsordningen för stadsfullmäktige den 2 dec. 1935, § 9.)

För att vinna bindande kraft skola stadsfullmäktiges beslut underställas k. m:ts prövning och fastställelse, då de angå: a) avhändande eller pantförskrivning av sådan staden tillhörig fastighet, som för något dess gemensamma nytta avseende ändamål tillfallit staden genom gåva eller testamente, eller som till bestridande av något bland stadens allmänna behov blivit bestämd, ävensom överenskommelse, som medför ändring i någon stadens rättighet till sådan fastighet; b) upptagande av lån eller ingående av borgen, med vissa i kommunallagen närmare angivna undantag; c) nya eller förhöjda avgifter å den allmänna rörelsen för begagnande av de platser, som anvisats åt den samma, eller de inrättningar, som äro gjorda till dess betjänande; d) avsättning till vissa fonder enligt lag om kommunal fondbildning. Härjämte skola reglemente för stadens kassa- och räkenskapsväsen, närmare bestämmelser om revisionen (revisionsstadga) samt instruktioner för vissa enligt specialförfattningar upprättade nämnder (självförvaltningsnämnder) fastställas av k. m:t. Dessutom skola vissa stadsfullmäktigbeslut i enlighet med specialförfattningar underställas k. m:t. Beslut, som skall underställas k. m:ts prövning, skall insändas till överståthållarämbetet, som har att överlämna handlingarna, jämte eget yttrande, till k. m:t.

Överståthållarämbetets stadfästelse erfordras för att giva gällande kraft åt beslut, vilka: a) avse viss ersättning till stadsfullmäktiges ordförande och vice ordförande samt arvode till ledamot av stadskollegiet eller nämnd för särskilt uppdrag, där beslutet ej allenast innefattar förnyande av dylikt för nästföregående år fattat, lagligen gällande beslut; b) avse utgifter, som erfordra utdebitering under längre tid än fem år; c) avse skattdifferentiering; d) avse fondmedels anbringande i visst fall (se 64 § kommunallagen) eller e) avse instruktioner för stadens nämnder med vissa undantag (se 44 § kommunallagen). Dessutom skola vissa beslut enligt specialförfattningar underställas överståthållarämbetet. Vagrar överståthållarämbetet sökt fastställelse, skall skäl därtill uppgivas, och äga stadsfullmäktige i

sådant fall att avgöra, huruvida frågan skall underställas k. m:ts prövning.

För beslut i stadsfullmäktige erfordras två tredjedelar av de i omröstningen deltagande röster, då beslutet avser: a) avhändande av fastighet eller därifrån härflytande rättighet eller inköp av fastighet, där ej avhändandet eller inköpet avser genomförande av fastställd stadsplan, tomtindelning eller stomplan; b) beviljande av anslag till nytt ändamål eller behov; c) anslagshöjningar eller återupptagande av tidigare anslag, därest den allmänna kommunalskatten jämte den högsta kyrkokommunala utdebiteringen i staden överstiger vissa i lagen angivna gränser; d) beviljande av anslag, vartill medel skola anskaffas genom upplåning; e) upptagande eller förnyande av lån, därunder inbegripet ingående av borgen, eller förlängning av tiden för erhållet låns återbetalande.¹⁾

Stadsfullmäktige må icke samfällt och omedelbart befatta sig med verkställighetsåtgärder av något slag eller med förvaltning av penningar eller andra tillgångar för kommunens räkning. Förvaltning och verkställighet tillkomma, under överinseende av överståthållarämbetet och ledning av stadskollegiet, stadens nämnder (styrelser, direktioner, utskott) eller för särskilda förvaltnings- eller verkställighetsbestyr utsedda personer (se 7 § kommunallagen). Stadskollegiet utser bland borgarråden ordförande i flertalet av dessa nämnder. Nämndernas övriga ledamöter samt suppleanter välja stadsfullmäktige bland sig eller stadens andra till fullmäktige valbara inbyggare för en tid av i regel två år. I några nämnder utses därjämte vissa ledamöter av andra myndigheter.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 1 april och 21 december 1925 utgår till ledamöter av stadens nämnder, styrelser, vissa kommittéer och delegationer m. m. ävensom till av stadsfullmäktige utsedda revisorer ersättning i form av dagtraktamente med 5 kr. för sammanträdesdag.

Förberedandet m. m. av frågor hos stadsfullmäktige samt övervakandet av beslutens verkställighet åligger stadskollegiet, som ock i övrigt har att å stadsfullmäktiges vägnar leda förvaltningen av stadens angelägenheter (se vidare nedan sid. 95).

Angående borgarrådsberedningen, se sid. 96.

Över stadsfullmäktiges beslut kunna besvär anföras hos överståthållarämbetet senast inom 14 dagar efter den dag, då stadsfullmäktiges protokoll offentligent upplästs (se 66 § kommunallagen). Besvär över stadskollegiets eller stadens nämnders beslut kunna, därest icke särskilda föreskrifter härom förefinnas i specialförfattningar,

¹⁾ Av 1946 års kommunallagskommitté har framlagts förslag om borttagande av ovannämnda bestämmelser rörande kvalificerad majoritet (S.O.U. 1947: nr 53). Jfr SF:s remissyttrande (Utl. 1947: nr 473).

5F

anföras hos överståthållarämbetet inom 14 dagar efter det klaganden erhöi del av beslutet. I överståthållarämbetets utslag kan ändring sökas hos k. m:t i socialdepartementet inom 30 dagar efter utslaget meddelande.

Senaste val av stadsfullmäktige (för tiden ¹⁵/₁₀ 1946—¹⁴/₁₀ 1950) ägde rum den 15 september 1946. Vid valet avgåvos för hela staden sammanlagt 373,792 giltiga röster (motsvarande 74,5 % röstande av samtliga röstberättigade). De godkända valsedlarna och de tilldelade stadsfullmäktigplatserna fördelade sig (för alla valkretsar tillsammans) på de viktigare förekommande väljarebeteckningarna sålunda: kartellbeteckningen »Fram till val» 162,484 röster (45 platser), därav partibeteckningen »Högern» 83,533 röster (22 platser) och partibeteckningen »Folkpartiet» 78,912 röster (23 platser); partibeteckningen »Arbetarepartiet-Socialdemokraterna» 140,980 röster (38 platser); väljarebeteckningen »Arbetarepartiet. Kommunister» 67,867 röster (17 platser); övriga 55 röster (ingen plats). Närmare uppgifter om valet finnas intagna i Statistisk månadskrift för Stockholms stad (1946: nr 9).

Författningar m. m. Lag 15 juni 1935 om kommunalstyrelse i Stockholm, med ändr. (Kf 1946: nr 38, 1947: nr 56, 57). Arbetsordning för Stockholms stadsfullmäktige, antagen av SF 2 dec. 1935 (Kf 1946: nr 38, sid. 33), med ändr. 15 okt. 1947 (Kf 1947: nr 53). Föreskrift rörande behandling av motioner, antagen av SF 19 april 1943 (Kf 1943: nr 18). Instruktion för stadskollegiet i Stockholm, fastställd av k. m:t 21 mars 1940 (Kf 1940: nr 10). Instruktion för borgarrädsberedningen i Stockholm, fastställd av k. m:t 21 mars 1940 (Kf 1940: nr 11). Lag 6 juni 1930 om proportionellt valsätt vid val inom landsting, å kommunalstämma m. m. (se Kfh 1946: sid. 151). (Se även under kommunalstyrelsen ovan samt under stadskollegiet.)

Stat år 1948. (För stadsfullmäktige m. m.) Utgifter: driftbudgeten 2,950,749 kr., dessutom förlagsmedel 20,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 145,188 kr.

Stadsfullmäktige

(för tiden 15 okt. 1946—14 okt. 1950)¹).

Ordförande

(för tiden 15 okt. 1947—14 okt. 1948).

Anderson, Carl Albert, direktör (se nedan); t. »stads-huset»; mottagningstid: tisdagar 14—15 efter

¹) De vid valet förekommande partibeteckningar (jfr ovan), varunder resp. stadsfullmäktige valts, utmärkas på följande sätt: »Folkp.» = »Folkpartiet»; »Hög.» = »Högern»; »Komm.» = »Kommunisterna»; »Soc.-dem.» = »Socialdemokraterna».

överenskommelse pr telefon med sekreteraren, fröken Mary Adams-Ray.

Förste vice ordförande

(för tiden 15 okt. 1947—14 okt. 1948).

Hassler, N. H. Å., professor (se sid. 89).

Andre vice ordförande

(för tiden 15 okt. 1947—14 okt. 1948).

Olsson, Knut M. G., redaktör (se sid. 89).

Ledamöter

(efter valkrets och ordningsföljd vid valet).

Första valkretsen

(Katarina, Sofia och Enskede förs.).

(20 stadsfullmäktige.)

Antal giltiga röster vid 1946 års val 75,616: socialdemokraterna 34,228 (9 pl.); kommunisterna 18,371 (5 pl.); folkpartiet 13,504 (4 pl.); högern 9,491 (2 pl.); övriga 12 (—).

Anderson, Carl Albert, direktör, ordf. (Soc.-dem.)

Larsson, Yngve G. R., fil. dir. (Folkp.)

Persson, S. E., borgarråd. (Komm.)

Sandberg, H. K. A., f. d. borgarråd. (Soc.-dem.)

Gustavson, A. V. N., målarmästare. (Hög.)

Wedberg-Larsson, A. A. Elvira, fru. (Soc.-dem.)

Öhman, f. Fluge-Pedersen, Rodny, fru. (Komm.)

Ek, V. E., sekreterare. (Soc.-dem.)

Johnsson, J. W., pastor. (Folkp.)

Karlsson, Hans G. B., tjänsteman.¹) (Soc.-dem.)

Tiderman, G. E. F., murare. (Komm.)

Wahlroén, J. I., sekreterare. (Hög.)

Sundin, T. W., tullpackhusförförman. (Soc.-dem.)

Carlsson, f. Eriksson, B. L. V. (Brynild), fru. (Soc.-dem.)

Hartmann, J. L., journalist. (Folkp.)

Svensson, Knuth G., verktygsarbetare. (Komm.)

Carlson, f. Olsson, Elna S. E., fru. (Soc.-dem.)

Edstam, A. M. (Anna-Maja), överlärare. (Folkp.)

Karlsson, G. Verner, förste stationsbiträde. (Soc.-dem.)

Petersson, K. Hugo, bussförare. (Komm.)

Andra valkretsen

(Maria, Högalids och Brännkyrka förs.).

(21 stadsfullmäktige.)

Antal giltiga röster vid 1946 års val 72,724: socialdemokraterna 32,367 (9 pl.); kommunisterna 20,285 (6 pl.); folkpartiet 12,050 (4 pl.); högern 8,002 (2 pl.); övriga 15 (—).

Karlsson, Victor E., f. d. borgarråd. (Soc.-dem.)

Andersson, O. Valter, ombudsman. (Komm.)

Steenberg, K. J. E., folkskolinspektör. (Folkp.)

¹) Efterträdde år 1947 Samuelsson, P. O. f.

Johansson, Erik G., f.d. förbundskassör. (Soc.-dem.)
 Månsson, O. P., instruktör. (Soc.-dem.)
 Lindström, f. Boström, Margit I., fru. (Komm.)
 Lindquist, C. G. A., aktuarie.¹⁾ (Hög.)
 Engzelius, f. Hansson, Ester K., fru. (Soc.-dem.)
 Olsson, Knut M. G., redaktör, 2:e vice ordf. (Komm.)
 Tomson, R. V., borgarråd. (Folkp.)
 En vakant. (Soc.-dem.)
 Mogård, J. A. B., kyrkoherde. (Soc.-dem.)
 Larsson, Gunnar J., kommunalarbetare. (Komm.)
 Hed-Larson, A., köpman. (Folkp.)
 Göransson, C. Gustaf E., ombudsman. (Soc.-dem.)
 Jansson, K. A., förbundsordförande. (Komm.)
 Silverbäck-Göransson, Greta G., fru. (Soc.-dem.)
 Svanberg, A. Lisa, försäkringstjänsteman. (Hög.)
 Stadig, A. G., badmaskinist. (Soc.-dem.)
 Malmquist, B. A. C., annonschef. (Komm.)
 Carlberg, O. Ch., förste stationsskrivare. (Folkp.)

Tredje valkretsen

(St Görans och Bromma förs.).

(20 stadsfullmäktige.)

Antal giltiga röster vid 1946 års val 74,268:
 socialdemokraterna 29,270 (8 pl.); folkpartiet 17,123 (5 pl.); högern 15,463 (4 pl.); kommunisterna 12,397 (3 pl.); övriga 7 (—).

Twengström, A. J., tf. byråchef. (Folkp.)
 Högglund, C. Z. K., borgarråd. (Soc.-dem.)
 Ahlén, Anders E., civilingenjör. (Hög.)
 Johansson-Visborg, Anna S., fru. (Soc.-dem.)
 Öhman, L. Gunnar, sekreterare. (Komm.)
 Frank, P. W., verkst. direktör. (Folkp.)
 Nyqvist, S. G. B., verkst. direktör. (Soc.-dem.)
 Malmroth, f. Herlitz, Elsa, fru. (Hög.)
 Ljung, A. J. H., förrädsarbetare. (Soc.-dem.)
 Cedergren, f. Bernadotte af Wisborg, Elsa V., fru. (Folkp.)
 Christiennin-Gunnarson, B. Elvira, fru. (Komm.)
 Jonsson, f. Lundquist, Clary H., fru. (Soc.-dem.)
 Stigbrand, T. S., folkskollärare. (Hög.)
 Wide, E. E., överlärare. (Soc.-dem.)
 Lönqvist, F. O.-F., e. o. byråsekreterare.²⁾ (Folkp.)
 Åstrand, N., ombudsman. (Soc.-dem.)
 Eurén, A. R., journalist. (Komm.)
 Styrman, G. A., verkst. direktör. (Hög.)
 Ander, f. Eriksson, Elsa S., fru. (Soc.-dem.)
 Thorell, G. M., prakt. läkare. (Folkp.)

Fjärde valkretsen

(Storkyrkoförsamlingen, Klara, Kungsholms, Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Matteus förs.).
 (20 stadsfullmäktige.)

Antal giltiga röster vid 1946 års val 78,592:
 socialdemokraterna 27,382 (7 pl.); högern 21,035 (6 pl.); folkpartiet 19,431 (5 pl.); kommunisterna 10,726 (2 pl.); övriga 11 (—).

¹⁾ Efterträdde år 1947 Ahlström, E. A. †.

²⁾ Efterträdde år 1948 Sundström, E. V. †.

Bendelin, Karin M., sjuksköterska.¹⁾ (Hög.)
 Wahlbärj, J., borgarråd. (Soc.-dem.)
 Højer, Gerda, ombudsman. (Folkp.)
 Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru. (Soc.-dem.)
 Lund, B. A., kyrkoherde. (Hög.)
 Werner, E. H. H., ombudsman. (Komm.)
 Jacobson, P., kontorschef. (Folkp.)
 Hermansson, K. Ture E., vaktmästare. (Soc.-dem.)
 Hedelius, A. H., lärare vid stadens tekniska mellanskola. (Hög.)
 Henriksson, T. H., sekreterare. (Soc.-dem.)
 Aastrup, N. G. E., vice verkst. direktör. (Folkp.)
 Petersson, A. Gunnar, redaktör. (Hög.)
 Johansson, Lilly E. E., fabriksarbeterska. (Soc.-dem.)
 Lager, K. F., redaktör. (Komm.)
 Wiklund, S. A. D., tf. byråinspektör. (Folkp.)
 Törnqvist, J. E., kontrollör. (Soc.-dem.)
 Hultell, f. Radhe, E. Mary E., första kontorsbiträde. (Hög.)
 Carlsson, Carl Walfrid, direktör. (Folkp.)
 Robinson, S. N. A., typograf. (Soc.-dem.)
 Palmgren, M. J., sadelmakarmästare. (Hög.)

Femte valkretsen

(Jakobs, Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars förs.).

(19 stadsfullmäktige.)

Antal giltiga röster vid 1946 års val 70,186:
 högern 29,542 (8 pl.); socialdemokraterna 17,733 (5 pl.); folkpartiet 16,804 (5 pl.); kommunisterna 6,088 (1 pl.); övriga 10 (—).

Göransson, K. Harald, borgarråd. (Hög.)
 Mårtens, G. H. M., borgarråd. (Folkp.)
 Larsson, Oscar E., f. d. borgarråd. (Soc.-dem.)
 Hassler, N. H. Å., professor, 1:e vice ordf. (Hög.)
 Åkerman, O. M. J., civilingenjör. (Hög.)
 Daelander, f. Sjöstrand, A. Elisabets, postkontrollör. (Folkp.)
 Anderson, Knut H., kontorschef. (Soc.-dem.)
 Agrenius, G. B., civilingenjör. (Hög.)
 Hagström, f. Svensson, Anna M., riksstudiedare. (Hög.)
 Svensson, G. Valborg E., redaktör. (Komm.)
 Adamsson, H., ombudsman. (Soc.-dem.)
 Kollberg, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru. (Folkp.)
 Grandien, A., redaktör. (Hög.)
 Ekholm, O. G. A., manufakturhandlare. (Hög.)
 Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru. (Soc.-dem.)
 Braathen, f. Möller, Mix A., amanuens.²⁾ (Folkp.)
 Froste, f. Melander, Margit S., fru. (Hög.)
 Larson, Berta M., översköterska. (Folkp.)
 Lindh, Annmari, fröken. (Soc.-dem.)

¹⁾ Efterträdde år 1947 Öman, Ivar.

²⁾ Efterträdde år 1948 Göransson, Hardy P.

SF *Alfabetisk förteckning över stadsfullmäktige jämte uppgift om deras tjänstgöringstid.¹⁾*

Aastrup, N. G. E., vice verkst. direktör. (IV; folkp.) 1946.

Adamsson, H., ombudsman. (V; soc.-dem.) 1931.

Agenius, G. B., civilingenjör. (V; hög.) 1946.

Ahlén, Anders E., civilingenjör. (III; hög.) 1938.

Ander, f. Eriksson, Elsa S., fru. (III; soc.-dem.) 1946.

Anderson, Carl Albert, direktör, ordf. (I; soc.-dem.) 1938.

Anderson, Knut Hj., kontorschef. (V; soc.-dem.) 1923.

Andersson, O. Valter, ombudsman. (II; komm.) 1935.

Bendelin, Karin M., sjuksköterska. (IV; hög.) 1947 ^{8/12}.

Braathén, f. Möller, Mix A., amanuens. (V; folkp.) 1948 ^{17/1}.

Carlberg, O. Ch., förste stationsskrivare. (II; folkp.) 1946.

Carlsson, f. Eriksson, B. L. V. (Brynhild), fru. (I; soc.-dem.) 1942.

Carlsson, Carl Walfrid, direktör. (IV; folkp.) 1946.

Carlson, f. Olsson, Elna S. E., fru. (I; soc.-dem.) 1946.

Carlsson, se även Karlsson.

Cedergren, f. Bernadotte af Wisborg, Elsa V., fru. (III; folkp.) 1942.

Christiernin-Gunnarson, B. Elvira, fru. (III; komm.) 1946.

Daelander, f. Sjöstrand, A. Elisabeth, postkontrollör. (V; folkp.) 1942.

Edstam, A. M. (Anna-Maja), överlärare (I; folkp.) 1946.

Ek, V. E., sekreterare. (I; soc.-dem.) 1925 ^{4/12}.

Ekhölm, O. G. A., manufakturhandlare. (V; hög.) 1938.

Engzellius, f. Hansson, Ester K., fru. (II; soc.-dem.) 1938.

Eurén, A. R., journalist. (III; komm.) 1945 ^{20/1}.

Frank, P. W., verkst. direktör. (III; folkp.) 1942.

Froste, f. Melander, Margit S., fru. (V; hög.) 1942.

Grandien, A., redaktör. (V; hög.) 1942.

Gunnarson, se även Christiernin-Gunnarson.

¹⁾ Årtal, resp. sist angivet årtal, anger början av nuvarande tjänstgöringstid. För person, som vid särskild röstsammanräkning på grund av avgång utsetts till stadsfullmäktig, anges datum för ifrågavarande röstsammanräkning. Då datum icke är angivet, har tjänstgöringstiden börjat, före år 1936 den 1 april (resp. slutat den 31 mars), fr. o. m. år 1938 den 1 okt. och fr. o. m. år 1942 den 15 okt. Den romerska siffran anger, inom vilken valkrets vederbörande valts för innevarande valperiod; ang. partibeteckningarna, se not sid. 88.

Gustavson, A. V. N., målarmästare. (I; hög.) 1935.

Göransson, C. Gustaf E., ombudsman. (II; soc.-dem.) 1935—1942, 1946.

Göransson, K. Harald, borgarråd. (V; hög.) 1942.

Göransson, se även Silverbäck-Göransson.

Hagström, f. Svensson, Anna M., riksstudiedare. (V; hög.) 1942.

Hartmann, J. L., journalist. (I; folkp.) 1946.

Hassler, N. H. Å., professor, l:e vice ordf. (V; hög.) 1931—1935, 1938.

Hed-Larson, A., köpman. (II; folkp.) 1935—1942, 1946.

Hedelius, A. Hj., lärare vid stadens tekniska mellanskola. (IV; hög.) 1927 ^{11/2}.

Henriksson, T. H., sekreterare. (IV; soc.-dem.) 1938.

Hermansson, K. Ture E., vaktmästare. (IV; soc.-dem.) 1931.

Huftell, f. Radhe, E. Mary E., första kontorsbiträde. (IV; hög.) 1942.

Höglund, C. Z. K., borgarråd. (III; soc.-dem.) 1913—1916 ^{3/5}, 1927.

Höjer, Gerda, ombudsman. (IV; folkp.) 1938.

Jacobson, P., kontorschef. (IV; folkp.) 1946.

Jansson, K. A., förbundsordförande. (II; komm.) 1946.

Johansson, Erik G., f. d. förbundskassör. (II; soc.-dem.) 1923.

Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru. (V; soc.-dem.) 1938.

Johansson, Lilly E. E., fabriksarbeterska. (IV; soc.-dem.) 1938.

Johansson-Wisborg, Anna S., fru. (III; soc.-dem.) 1916 ^{19/12}.

Jonsson, f. Lundquist, Clary H., fru. (III; soc.-dem.) 1945 ^{20/4}.

Johnsson, J. W., pastor. (I; folkp.) 1942.

Karlsson, G. Verner, förste stationsbiträde. (I; soc.-dem.) 1927—1942, 1946.

Karlsson, Hans G. B., tjänsteman. (I; soc.-dem.) 1938—1942, 1947 ^{8/2}.

Karlsson, Wictor E., f. d. borgarråd. (II; soc.-dem.) 1911.

Karlsson, se även Carlsson.

Kollberg, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru. (V; folkp.) 1942.

Lager, K. F., redaktör. (IV; komm.) 1946.

Larson, Berta M., översköterska. (V; folkp.) 1946.

Larsson, Gunnar J., kommunalarbetare. (II; komm.) 1946.

Larsson, Oscar E., f. d. borgarråd. (V; soc.-dem.) 1912.

Larsson, Yngve G. R., fil. d:r. (I; folkp.) 1935.

Larsson, se även Hed-Larson, Wedberg-Larsson.

Lindh, Annmari, fröken. (V; soc.-dem.) 1946.

Lindquist, C. G. A., aktuarie. (II; hög.) 1947 ^{1/10}.

Lindström, f. Boström, Margit I., fru. (II; komm.) 1946.

Ljung, A. J. H., förrädsarbetare. (III; soc.-dem.) 1932 ^{7/10}.

Lund, B. A., kyrkoherde. (IV; hög.) 1942.
 Lönnqvist, F. O.-F., e. o. byråsekreterare (III; folkp.) 1948 ^{13/s}.
 Malmquist, B. A. C., annonschef. (II; komm.) 1946.
 Malmroth, f. Herlitz, Elsa, fru. (III; hög.) 1942.
 Mogård, J. A. B., kyrkoherde. (II; soc.-dem.) 1938.
 Månsson, O. P., instruktör. (II; soc.-dem.) 1923.
 Mårtens, G. H. M., borgarråd. (V; folkp.) 1935.
 Nyqvist, S. G. B., verkst. direktör. (III; soc.-dem.) 1931.
 Olsson, Knut M. G., redaktör, 2:e vice ordf. (II; komm.) 1942.
 Palmgren, M. J., sadelmakarmästare. (IV; hög.) 1946.
 Persson, S. E., borgarråd. (I; komm.) 1938.
 Petersson, A. Gunnar, redaktör. (IV; hög.) 1946.
 Petersson, K. Hugo, bussförare. (I; komm.) 1946.
 Robinson, S. N. A., typograf. (IV; soc.-dem.) 1942.
 Sandberg, H. K. A., f. d. borgarråd. (I; soc.-dem.) 1910.
 Silverbäck-Göransson, Greta G., fru. (II; soc.-dem.) 1942.
 Stadig, A. G., badmaskinist. (II; soc.-dem.) 1942.
 Steenberg, K. J. E., folkskolinspektör. (II; folkp.) 1935.
 Stigbrand, T. S., folkskollärare. (III; hög.) 1946.
 Styrman, G. A., verkst. direktör. (III; hög.) 1926 ^{21/s}—1931, 1935.
 Sundin, T. W., tullpackhusförman. (I; soc.-dem.) 1931.
 Svanberg, A. Lisa, försäkringstjänsteman. (II; hög.) 1946.
 Svensson, G. Valborg E., redaktör. (V; komm.) 1942.
 Svensson, Knuth G., verktygsarbetare. (I; komm.) 1942.
 Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru. (IV; soc.-dem.) 1938.
 Tiderman, G. E. F., murare. (I; komm.) 1942.
 Tomson, R. V., borgarråd. (II; folkp.) 1941 ^{7/s}.
 Thorell, G. M., prakt. läkare. (III; folkp.) 1935.
 Twengström, A. J., tf. byråchef (III; folkp.) 1923—1931, 1938.
 Törnqvist, J. E., kontrollör. (IV; soc.-dem.) 1938.
 Wahlbärj, J., borgarråd. (IV; soc.-dem.) 1938.
 Wahrolén, J. I., sekreterare. (I; hög.) 1946.
 Wedberg-Larsson, A. A. Elvira, fru. (I; soc.-dem.) 1942.
 Werner, E. H. Hj., ombudsman. (IV; komm.) 1945 ^{20/1}.
 Wide, E. E., överlärare. (III; soc.-dem.) 1938.
 Wiklund, S. A. D., tf. byråinspektör. (IV; folkp.) 1946.
 Visborg, se Johansson-Visborg.
 Åkerman, O. M. J., civilingenjör. (V; hög.) 1938.
 Åstrand, N., ombudsman. (III; soc.-dem.) 1938.
 Öhman, L. Gunnar, sekreterare. (III; komm.) 1942.

Öhman, f. Fluge-Pedersen, Rodny, fru. (I; komm.) 1946.
 En vakant. (II; soc.-dem.)

Borgarråd, som icke är stadsfullmäktig.¹⁾

Berglund, H. J.

Sekreterare (stadssekreterare).

Löfquist, T. H. F. (se under stadskansliet).

Beräffande stadskansliet i övrigt, se under stadskollegiet, sid. 95.

Stadsfullmäktiges valkommitté.

Enligt § 16 arbetsordningen för stadsfullmäktige utse fullmäktige vid tjänstgöringsårets första sammanträde en valkommitté med uppdrag att upprätta och till fullmäktige ingiva förslag till de under tjänstgöringsåret ävensom vid nästföljande års första sammanträde förekommande val med undantag av dels val av stadsfullmäktiges presidium, stadskollegium, ordförande och vice ordförande i stadskollegiet, borgarråd samt stadsfullmäktiges sekreterare, dels och rådmansval.

Valkommittén består av nio ledamöter jämte lika många suppleanter. Om så äskas av behörligt antal väljande, skall vid valet proportionellt valsätt användas. (Se kommunallagen 26 § 1 mom.)

Valkommittén väljer inom sig ordförande och vice ordförande.

Då val, som tillhör kommitténs behandling, skall hos fullmäktige företagas, skall stadskansliet i god tid förut härom underrätta kommittén. Valkommitténs förslag jämte skiljaktiga meningar, där sådana förekommit, överlämnas till stadsfullmäktige i form av tryckta valsedlar och må ej åtföljas av annat yttrande. Valsedlarna skola vara enkla, slutna och fria från all tvetydighet i fråga om personernas namn ävensom från oriktighet i avseende å deras antal. Om valsedlar vid proportionella val gälla särskilda bestämmelser.

Senaste val ägde rum den 15 oktober 1947 (utan användande av proportionellt valsätt) för tiden till den 15 oktober 1948.

¹⁾ Borgarråd, som icke är stadsfullmäktig, skall närvara vid stadsfullmäktiges sammanträden och äger därvid deltaga i överläggningarna men ej i beslutet med rätt att framställa förslag och få sin mening antecknad till protokollet.

SF

Ledamöter.

Ek, V. E., sekreterare, ordf.
Kollberg, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru.
Gustavson, A. V. N., målarmästare, vice ordf.
Nygqvist, S. G. B., verkst. direktör.
Öhman, L. Gunnar, sekreterare.
Johansson, Lilly E. E., fabriksarbeterska.
Frank, P. W., verkst. direktör.
Hedelius, A. Hj., lärare vid stadens tekniska
mellanskola.
Stadig, A. G., badmaskinist.

Suppleanter.

Ljung, A. J. H., förrädsarbetare.
Åkerman, O. M. J., civilingenjör.
Robinson, S. N. A., typograf.
Lager, K. F., redaktör.
Lindh, Annmari, fröken.
Carlsson, Carl Walfred, direktör.
Svanberg, A. Lisa, försikrings tjänsteman.
Silverbäck-Göransson, Greta G., fru.
En vakant.

Sekreterare (900 kr.).

Bergström, H., registrator.

Stadsfullmäktiges kommitté för utskänknings- och utminuteringsärenden.

(Utskänkningskommittén.)

Stadskansliet, stadshuset, 1 tr. (postadress: postfack, Stockholm 1); kommitténs ordförande träffas efter överenskom-
melse per telefon 32 77 77.

Enligt 8 och 13 §§ k. förordningen den 11 juli 1919 ang. försäljning av pilsnerdricka skall stadsfullmäktiges yttrande inhämtas över ansökningar om tillstånd till utminutering eller utskänkning av pilsnerdricka. Enligt 3 kap. 11 § k. förordningen den 18 juni 1937 ang. försäljning av rusdrycker skall stadsfullmäktiges yttrande inhämtas över ansökan om tillstånd till tillfällig utskänkning av rusdrycker. Fullmäktige äga, efter hörande av kommunens nykterhetsnämnd, uppdraga åt särskilt utsedda personer att i fullmäktiges ställe avgiva yttranden över ansökningar om tillstånd till tillfällig utskänkning. Dessutom skall enligt 3 kap. 9 § samma förordning överståhållarämbetet inhämta yttrande av fullmäktige över ansökan av systembolag om tillstånd till årsutskänkning och enligt 5 kap. 4 § samma förordning över ansökan om förlängd utskänkningstid. Enligt 5 kap. 10 § samma förordning må ej heller ombyte av utskänkningsställe ske utan samtycke av den myndighet, som meddelat tillstånd till utskänkningen, och skall dessförinnan yttrande inhämtas från dem, som blivit hörda över tillståndsansökningen. För preliminär beredning av dylika ärenden

tillsätta stadsfullmäktige för ett år i sänder en särskild kommitté. Då så äskas av behörigt antal väljande, skall vid valet proportionellt val-sätt användas. För sin verksamhet hava kommittéledamöterna sinsemellan uppdelat staden så, att var och en av dem har sitt särskilda distrikt (se nedan). Kommittén har anställt en inspektor, som biträder kommittén med inspektioner, värderingar av kaféerörelser m. m.

Stadsfullmäktige utsågo den 8 december 1947, utan användande av proportionellt val-sätt, nio ledamöter i kommittén för år 1948.

Ledamöter.

Anderson, Knut Hj., kontorschef, stadsfullm., ordf. (inspekterar nionde polisvakt-distriktet).
Carlberg, O. Ch., förste stationsskrivare, stadsfullm. (inspekterar andra polisvakt-distriktet).
Carlson, f. Olsson, Elna S. E., fru, stadsfullm. (inspekterar tredje polisvakt-distriktet).
Eriksson, S. H., ombudsman (inspekterar tionde polisvakt-distriktet).
Hedelius, A. Hj., lärare vid stadens tekniska mellanskola, stadsfullm., vice ordf. (inspekterar första polisvakt-distriktet).
Lindquist, C. G. A., aktuarie, stadsfullm. (inspekterar åttonde polisvakt-distriktet).
Sandberg, G. H. M., tulltjänsteman (inspekterar sjunde polisvakt-distriktet).
Wiklund, S. A. D., tf. byråinspektör, stadsfullm. (inspekterar fjärde polisvakt-distriktet).
Åstrand, O., ombudsman (inspekterar femte polisvakt-distriktet).

Sekreterare och inspektör (1,620 + 2,400 kr.).

Stenberg, G. E., e. o. statstopograf; träffas pr tel. 67 10 05 (bostaden), 52 06 20 (växel).

Stadsfullmäktiges kansli.

Se stadskansliet, sid. 98.

Samman slutningar bland stadsfullmäktige.

Stadsfullmäktiges diskussionsklubb.

Klubben, vars stadgar antogs den 28 mars 1891, 29 september 1892 och 29 januari 1898, har till ändamål att sammanföra ledamöter av stadsfullmäktige till ömsesidigt tankutbyte samt att medelst diskussioner rörande kommunala frågor utreda och skärskåda dessa från olika synpunkter, särskilt till gagn och ledning för de stadsfullmäktige, vilka icke äro ledamöter av nämnder och styrelser. Klubbens angelägenheter handhavas av en styrelse.

Styrelse.

Grandien, A., redaktör, vice ordf.; **Johansson**, Erik G., förbundskassör, ordf.; **Malmquist**, B. A. C., annonschef; **Steenberg**, K. J. E., folkskolinspektör, sekr. och kassaförv.; **Söderström**, f. Hagberg, Vera M., fru.

Arbetarypartiets stadsfullmäktige-grupp.¹⁾

Gruppens medlemsantal är 38.

Styrelse.

Carlsson, f. Eriksson, B. L. V. (Brynhild), fru; **Höglund**, C. Z. K., borgarråd, ordf.; **Johansson**, Erik G., f. d. förbundskassör; **Johansson-Visborg**, Anna S., fru; **Ljung**, A. J. H., förrådsarbetare; **Nyqvist**, S. G. B., verkst. direktör, sekr.; en vakant.

Suppleanter: **Söderström**, f. Hagberg, Vera M., fru; **Åstrand**, N., ombudsman.

Medlemmar.

Adamsson, H., ombudsman; **Ander**, f. Eriksson, Elsa S., fru; **Anderson**, Carl Albert, direktör; **Anderson**, Knut Hj., kontorschef; **Carlsson**, f. Eriksson, B. L. V. (Brynhild), fru; **Carlson**, f. Olsson, Elna S. E., fru; **Ek**, V. E., sekreterare; **Engzelius**, f. Hansson, Ester K., fru; **Göransson**, C. Gustaf E., ombudsman; **Henriksson**, T. H., sekreterare; **Hermansson**, K. Ture E., vaktmästare; **Höglund**, C. Z. K., borgarråd; **Johansson**, Erik G., f. d. förbundskassör; **Johansson**, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru; **Johansson**, Lilly E. E., fabriksarbeterska; **Johansson-Visborg**, Anna S., fru; **Jonsson**, f. Lundquist, Clary H., fru; **Karlsson**, G. Verner, förste stationsbiträde; **Karlsson**, Hans G. B., tjänsteman; **Karlsson**, Wictor E., f. d. borgarråd; **Larsson**, Oscar E., f. d. borgarråd; **Lindh**, Annmari, fröken; **Ljung**, A. J. H., förrådsarbetare; **Mogård**, J. A. B., kyrkoherde; **Månsson**, O. P., instruktör; **Nyqvist**, S. G. B., verkst. direktör; **Robinson**, S. N. A., typograf; **Sandberg**, H. K. A., f. d. borgarråd; **Silverbäck-Göransson**, Greta G., fru; **Stadig**, A. G., badmaskinist; **Sundin**, T. W., tullpackhusförmän; **Söderström**, f. Hagberg, Vera M., fru; **Törnqvist**, J. E., kontrollör; **Wahlbärj**, J., borgarråd; **Wedberg-Larsson**, A. A. Elvira, fru; **Wide**, E. E., överlärare; **Åstrand**, N., ombudsman; en vakant.

¹⁾ Gruppen omfattar de stadsfullmäktige, som valts under partibeteckningen »Arbetarypartiet-Socialdemokraterna» (jfr sid. 88 ff.).

Folkpartiets stadsfullmäktige-grupp.¹⁾

Gruppens medlemsantal är 23.

Styrelse.

Hartmann, J. L., journalist, bitr. sekr.; **Jacobson**, P., kontorschef; **Kollberg**, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru, sekr.; **Larsson**, Yngve G. R., fil. dr., ordf.; **Twengström**, A. J., tf. byråchef, vice ordf.

Medlemmar.

Astrup, N. G. E., vice verkst. direktör; **Braathen**, f. Möller, Mix A., amanuens; **Carlberg**, O. Ch., förste stationsskrivare; **Carlsson**, Carl Walfrid, direktör; **Cedergren**, f. Bernadotte af Wisborg, Elsa V., fru; **Daelander**, f. Sjöstrand, A. Elisabeth, postkontrollör; **Edstam**, A. M. (Anna-Maja), överlärare; **Frank**, P. W., verkst. direktör; **Hartmann**, J. L., journalist; **Hed-Larson**, A., köpman; **Höjer**, Gerda, ombudsman; **Jacobson**, P., kontorschef; **Johnsson**, J. W., pastor; **Kollberg**, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru; **Larson**, Berta M., översköterska; **Larsson**, Yngve G. R., fil. dr.; **Lönnqvist**, F. O.-F., e. o. byråsekreterare; **Mårtens**, G. H. M., borgarråd; **Steenberg**, K. J. E., folkskolinspektör; **Thorell**, G. M., prakt. läkare; **Tomson**, R. V., borgarråd; **Twengström**, A. J., tf. byråchef; **Wiklund**, S. A. D., tf. byråinspektör.

Stadsfullmäktiges högergrupp.²⁾

Gruppens medlemsantal är 22.

Styrelse.

Grandien, A., redaktör, ordf.; **Hagström**, f. Svensson, Anna M., riksstudieledare; **Malmroth**, f. Herlitz, Elsa, fru; **Styrman**, G. A., verkst. direktör, vice ordf.; **Wahlrolén**, J. I., sekreterare, sekr.

Bitr. sekreterare: **Hedén**, S. B., ombudsman.

Medlemmar.

Agrenius, G. B., civilingenjör; **Ahlén**, Anders E., civilingenjör; **Bendelin**, Karin M., sjuksköterska; **Ekholm**, O. G. A., manufakturhandlare; **Froste**, f. Melander, Margit S., fru; **Grandien**, A., redaktör; **Gustavson**, A. V. N., målarmästare; **Göransson**, K. Harald, borgarråd; **Hagström**, f. Svensson, Anna M., riksstudieledare; **Hassler**, N. H. Å., professor; **Hedelius**, A. Hj., lärare vid stadens tekniska mellanskola; **Hultell**, f. Radhe, E. Mary E., första

¹⁾ Gruppen omfattar de stadsfullmäktige, som valts under partibeteckningen »Folkpartiet» (jfr sid. 88 ff.).

²⁾ Gruppen omfattar de stadsfullmäktige, som valts under partibeteckningen »Högern» (jfr sid. 88 ff.).

SF

kontorsbiträde; **Lindquist**, C. G. A., aktuarie; **Lund**, B. A., kyrkoherde; **Malmroth**, f. Herlitz, Elsa, fru; **Palmgren**, M. J., sadelmakarmästare; **Petersson**, A. Gunnar, redaktör; **Stigbrand**, T. S., folkskollärare; **Styman**, G. A., verkst. direktör; **Svanberg**, A. Lisa, försäkringsfjänsteman; **Wahrolén**, J. I., sekreterare; **Åkerman**, O. M. J., civilingenjör.

Kommunistiska stadsfullmäktigegruppen.¹⁾

Gruppens medlemsantal är 17.

Styrelse.

Andersson, O. Valter, ombudsman, vice ordf.; **Olsson**, Knut M. G., redaktör, ordf; **Persson**,

¹⁾ Gruppen omfattar de stadsfullmäktige, som valts under väljarbeteckningen »Arbetsrepartiet. Kommunisterna» (jfr sid. 88 ff.).

S. E., borgarråd; **Svensson**, G. Valborg E., redaktör; **Öhman**, L. Gunnar, sekreterare, sekr.

Medlemmar.

Andersson, O. Valter, ombudsman; **Christiernin-Gunnarson**, B. Elvira, fru; **Eurén**, A. R., journalist; **Jansson**, K. A., förbundsordförande; **Lager**, K. F., redaktör; **Larsson**, Gunnar J., kommunalarbetare; **Lindström**, f. Boström, Margit I., fru; **Malmquist**, B. A. C., annonschef; **Olsson**, Knut M. G., redaktör; **Persson**, S. E., borgarråd; **Petersson**, K. Hugo, bussförare; **Svensson**, G. Valborg E., redaktör; **Svensson**, Knuth G., verktygsarbetare; **Tiderman**, G. E. F., murare; **Werner**, E. H. Hj., ombudsman; **Öhman**, L. Gunnar, sekreterare; **Öhman**, f. Fluge-Pedersen, Rodny, fru.

Stadskollegiet i Stockholm.

Stadskollegiet.

Stadshuset, 1 tr. (postadress: postfack, Stockholm 1); t. »stadshuset».

Stadskollegiet sammanträder i regel varje torsdag kl. 15,30.

Stadskollegiet har till uppgift att å stadsfullmäktiges vägnar leda förvaltningen av stadens angelägenheter. Kollegiet åligger för sådant ändamål att med uppmärksamhet följa förvaltningen i alla dess grenar, att utan tidsutdräkt göra de framställningar och förslag hos fullmäktige eller vidtaga de åtgärder i övrigt, som härvid befinnas påkallade, att tillse, det ärenden, i vilka fullmäktige skola meddela utlåtanden eller beslut, varda innan de till handläggning där förekomma, underkastade erforderlig utredning, ävensom bereda och avgiva yttrande i dylika ärenden, samt att övervaka verkställigheten av fullmäktiges beslut. Kollegiet äger att från stadens nämnder, beredningar eller tjänstemän infordra de yttranden och upplysningar, som för ärendenas utredande erfordras, och tillse, att sådana utan onödigt dröjsmål avgivas, ävensom att hos överståthållarämbetet göra framställning om upplysningars infordrande från ämbetsmyndigheter. I alla viktigare ekonomiska ärenden, särskilt beträffande förvärf eller avyttring av fast egendom samt nämndernas förslag till inkomst- och utgiftsstaten, skall drötselnämndens yttrande inhämtas. Varje kollegiets utlåtande skall jämte därifrån skiljaktiga meningar befordras till trycket i förtligande nummerordning för året (Stadskollegiets utlåtanden och memorial) samt ett exemplar därav överlämnas till envar av stadsfullmäktige. Kollegiet äger därjämte att låta såsom bilagor trycka sådana till ärendena hörande handlingar, som anses böra komma till stadsfullmäktiges kännedom (Bihang till stadskollegiets utlåtanden och memorial).

Stadskollegiet har vidare att årligen utse ledamöter och suppleanter i besvärsnämnden (se sid. 103) samt i vissa andra institutioner.

Stadsfullmäktige välja årligen vid ordinarie sammanträdet i oktober månad för tiden intill nästa val bland sig stadskollegiet, vilket består av tolv ledamöter jämte lika många ersättare för

dem. Därest så äskas av behörigt antal väljande, skall vid valet proportionellt valsätt användas. (Se kommunallagen 26 § 1 mom.) Stadsfullmäktig, som innehar borgarrädsbefattning, må icke vara ledamot av stadskollegiet eller ersättare för sådan. Har ledamot anmält förfall till kollegiets sammanträde, skall ersättare kallas att tjänstgöra vid sammanträdet. Avgår ledamot, skall ersättare i hans ställe inträda i kollegiet.

Ordförande och vice ordförande i kollegiet väljas av stadsfullmäktige bland kollegiets ledamöter likaledes vid ordinarie sammanträdet i oktober månad. Till sådan befattning må icke utses ordföranden eller någon av vice ordförandena i stadsfullmäktige. Fullmäktiges ordförande och vice ordförande äga, även om de icke äro ledamöter av stadskollegiet, övervara kollegiets sammanträden och deltaga i överläggningarna men ej i besluten. Enahanda rätt tillkommer ock överståthållaren eller vid hinder för honom underståthållaren. Stadskollegiets ordförande tillkommer att å kollegiets vägnar hava inseeende över förvaltningen av stadens angelägenheter. För fullgörande av sitt uppdrag äger han infordra yttranden och upplysningar från stadens nämnder, beredningar och tjänstemän. Han handlägger ärenden rörande ordningen vid stadskollegiets sammanträden och upprättande av föredragningslistor för dessa samt övar inseeende över arbetets gång inom kollegiet. Ordföranden åtnjuter i denna sin egenskap årsarvode, som bestämmes av stadsfullmäktige.

De ärenden, som ankomma på stadskollegiets handläggning, föredragas i kollegiet av borgarråd, där ej annan ordning beslutes för visst ärendes föredragning. Borgarråden skola närvara vid stadskollegiets sammanträden och äga deltaga i överläggningarna men ej i besluten. Beträffande borgarråden i övrigt, se nedan.

Stadskollegiet sammanträder i regel, där ej annat förordas, varje torsdag.

Stadskollegiet biträdes vid fullgörandet av sina uppgifter av stadskansliet (se sid. 98), där chefskapet utövas av borgarrädsberedningens ordförande. Som stadskollegiets sekreterare tjänstgör stadssekreteraren. Under stadskollegiet lyder, jämte stadskansliet, statistiska kontoret.

SK

Stadsfullmäktiges val av stadskollegium jämte ersättare, för tiden 15 oktober 1947—14 oktober 1948, ägde rum den 15 oktober 1947. Val av ordförande och vice ordförande i kollegiet för samma tid ägde rum samma dag.

Angående stadskollegiets lönekommitté, se sid. 417.

Författningar. Arbetsordning för Stockholms stadsfullmäktige, antagen av SF 2 dec. 1935 (Kf 1946: nr 38, sid. 33), med ändr. 15 okt. 1947 (Kf 1947: nr 53). Instruktion för stadskollegiet i Stockholm, fastställt av k. m:t 21 mars 1940 (Kf 1940: nr 10). Instruktion för borgarrådsberedningen, fastställt av k. m:t 21 mars 1940 (Kf 1940: nr 11). Instruktion för Stockholms stadskansli, fastställt av stadskollegiet 12 sept. 1940, med ändr. (Kf 1942: nr 71, 1946: nr 2). Lag 15 juni 1935 om kommunalstyrelse i Stockholm, med ändr. (Kf 1946: nr 38, 1947: nr 56, 57). Rotelindelning beträffande stadens nämnder, styrelser m. m., fastställt av stadskollegiet 16 okt. 1946 (Kf 1946: nr 55). Reglemente¹⁾ ang. tjänste- och familjepension för borgarråd, fastställt av ÖA 5 aug. 1940 (Kf 1940: nr 82).

Stat år 1948. (För stadsfullmäktige m. m.) Utgifter: driftbudgeten 2,950,749 kr., dessutom förlägsmedel 20,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 145,188 kr.

Stadskollegiet.

Ordförande

(arvode: 12,000 kr. utan rörligt tillägg).

Johansson, Erik G., f. d. förbundskassör, t. »stadshuset»; mottagningstid: 11—12 utom lördagar.

Vice ordförande.

Åstrand, N., ombudsman.

Övriga ledamöter.

Ahlén, Anders E., civilingenjör.

Grandien, A., redaktör.

Johansson-Vishborg, Anna S., fru.

Kollberg, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru.

Larsson, Yngve G. R., fil. d.r.

Ljung, A. J. H., förrädsarbetare.

Malmquist, B. A. C., annonschef.

Olsson, Knut M. G., redaktör.

Twengström, A. J., tf. byråchef.

Wide, E. E., överlärare.

Ersättare.²⁾

Eurén, A. R., journalist.

Göransson, C. Gustaf E., ombudsman.

Hagström, f. Svensson, Anna M., riksstudieledare.

¹⁾ Nytt tjänstereglemente för borgarråd samt nya provisoriska pensionsbestämmelser för borgarråd hava antagits av SF den 22 mars 1948 (Utl. 1948: nr 80).

²⁾ Enligt stadsfullmäktiges beslut vid valet skall för ersättares inträde i stället för avgången eller frånvarande ledamot av stadskollegiet gälla

Hartmann, J. L., journalist.

Höjer, Gerda, ombudsman.

Karlsson, Hans G. B., tjänsteman.

Mogård, J. A. B., kyrkoherde.

Silverbäck-Göransson, Greta G., fru.

Styrman, G. A., verkst. direktör.

Svensson, G. Valborg E., redaktör.

Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru.

Wiklund, S. A. D., tf. byråinspektör.

Sekreterare.

Löfquist, T. H. F., stadssekreterare (se sid. 99).

Sekreterare hos stadskollegiets ordförande.

Höglund, Elsa G., fru.

Beträffande stadskollegiets övriga funktionärer, se under stadskansliet sid. 99.

Borgarrådsberedningen.

Borgarrådsberedningen sammanträder i regel fredagar kl. 14.

Stadsfullmäktige välja vid ordinarie sammanträdet i oktober månad det år, då val av stadsfullmäktige ägt rum, minst fyra och högst åtta borgarråd för en tid av fyra år (jfr nedan). Till borgarråd må allenast utses personer med synnerlig insikt och erfarenhet i kommunala förvaltningsfrågor eller eljest i allmänna värv. Vid val av borgarråd skall, där så äskas eller omröstning begäres, anställas särskilt val av varje borgarråd.

Borgarråd åligger att i enlighet med den rotelindelning, som av stadskollegiet fastställs, i kollegiet föredraga de ärenden, vilka på kollegiets handläggning ankomma. Borgarråd äger utan föregående föredragning i stadskollegiet från vederbörande nämnder, beredningar och tjänstemän infordra de upplysningar och yttranden, som för beredning av ärenden, hörande till hans arbetsområde, finnas erforderliga. Borgarråd

sådan ordning, att vid avgång eller frånvaro av någon av ledamöterna hr Johansson, fru Johansson-Vishborg, hrr Åstrand, Wide och Ljung följande ersättare skola hava företräde, nämligen fru Söderström, hrr Mogård, Gustaf Göransson, fru Silverbäck-Göransson och hr Karlsson; att vid avgång eller frånvaro av någon av ledamöterna hrr Larsson, Twengström och fru Kollberg följande ersättare skola hava företräde, nämligen fröken Höjer, hrr Wiklund och Hartmann; att vid avgång eller frånvaro av någon av ledamöterna hrr Grandien och Ahlén följande ersättare skola hava företräde, nämligen hr Styrman och fru Hagström; att vid avgång eller frånvaro av någon av ledamöterna hrr Olsson och Malmquist följande ersättare skola hava företräde, nämligen hr Eurén och fröken Svensson samt att av flera ersättare av samma parti den skall hava företräde, vars namn blivit tidigare uppfört.

råden skola närvara vid stadskollegiets sammanträden och äga deltaga i överläggningarna men ej i besluten.

Till vinnande af enhetlighet i förvaltningen samt för åvägabringande av planmässighet i utredningsarbetet bilda borgarråden *borgarrådsberedningen*, i vilken gemensamma överläggningar äga rum. Därest borgarråd vid föredragning av ärende i borgarrådsberedningen har från föredragandes förslag avvikande mening, skall sådan mening tillkännagivas, och skall vid föredragning av ärendet i stadskollegiet anmälas, vad i borgarrådsberedningen mot förslaget anförts. Berör ärende två eller flera borgarråds förvaltningsområden, äger beredningen avgöra, vem av borgarråden, som skall föredraga ärendet i stadskollegiet.

Stadsfullmäktige utse, sedan val av borgarråd skett, ett av borgarråden att under den bestämda tjänstgöringstiden såsom ordförande leda borgarrådsberedningens arbete. Borgarrådsberedningens ordförande åligger att med uppmärksamhet följa ärenden av större vikt samt att hålla stadskollegiets ordförande underrättad om dylika ärenden. Borgarrådsberedningens ordförande skall i stadskollegiet föredraga förslag till utdebitering av allmän kommunalskatt samt till stadens utgifts- och inkomststat ävensom ärenden rörande stadskansliet och statistiska kon-toret. Vid förfall för ordföranden i borgarrådsberedningen förordnar stadskollegiet vikarie för honom. Därest så ej skett, utser beredningen inom sig ordförande för tillfället. Stadssekreteraren skall närvara vid beredningens sammanträden.

Avgårborgarråd före den bestämda tjänstgöringstidens utgång skall befattningen, så snart ske kan, återbesättas. Den sålunda valde tjänstgör under den tid som återstår för den avgångne. För tiden intill dess nytt val skett, ävensom vid tjänstledighet för borgarråd, äger stadskollegiet förordna vikarie å befattningen.

Ordföranden i borgarrådsberedningen skall under den tid han innehar denna befattning tillika vara ordförande i drätselnämnden. Stadskollegiet utser bland borgarråden ordförande i följande stadens nämnder, nämligen direktionen för upp-bördsverken i Stockholm, direktionen för Stock-holms stads rättsväsende, tjänstenämnden, löne-avtalsnämnden, fastighetsnämnden, polisenämnden, styrelsen för bostadsförmedlingen, stadsplane-nämnden, gatunämnden, kyrkogårdsnämnden, idrotts- och friluftsstyrelsen, industriverksstyrelsen, hamnstyrelsen, slakthus- och saluhallsstyrelsen, fattigvårdsnämnden, folkköksstyrelsen, folkskolektionen, lärlings- och yrkes-skolstyrelsen, biblioteksnämnden, arkivnämnden, museinämnden och sjukhusdirektionen. Vid val av ordförande i nämnder skall stadskollegiet taga hänsyn till gällande fördelning av borgar-rådens föredragningskyldighet. Har någon bli-vit förordnad av kollegiet att i borgarråds ställe uppehålla hans tjänst, utövar han jämväl dennes befattning såsom ordförande i nämnd. Borgarråd, som av stadskollegiet valts till ordförande i

nämnd, tjänstgör i sådan egenskap intill dess han avgår från borgarrådsbefattningen. Förändras fördelningen av borgarrådens föredragningskyldighet, äger stadskollegiet besluta, att ordförande-uppdraget skall upphöra tidigare.

Borgarråd, som icke är stadsfullmäktig, skall närvara vid stadsfullmäktiges sammanträden och äger därvid deltaga i överläggningarna men ej i besluten, med rätt att framställa förslag och få sin mening antecknad till protokollet.

Stadsfullmäktige beslöto den 15 oktober 1946 att välja åtta borgarråd för tiden till stadsfull-mäktiges sammanträde den 15 oktober 1950. Antalet rotlar utgör sålunda för närvarande åtta, tidigare sex (1920—1940) resp. sju (1940—1946). Rotelindelningen för perioden 1946—1950 har av stadskollegiet fastställts den 16 ok-tober 1946, och rotlarna äro tills vidare följande: I Drätselroteln; II Personalroteln; III Fastig-hetsroteln; IV Stadsbyggnadsroteln; V Industri-roteln; VI Socialroteln; VII Kulturroteln; VIII Sjukvårdsroteln.

Borgarråden åtnjuta arvode, för år räknat, efter stadsfullmäktiges bestämmande samt rätt till pension i enlighet med reglemente, som före-slås av stadsfullmäktige och fastställles av över-ståthållarämbetet (se närmare angående löner och pension å borgarråden Utl. 1948: nr 80). Med befattningen som borgarråd må icke utan stadsfullmäktiges medgivande förenas annan be-fattning i statens eller kommunens tjänst eller annat jämförligt allmänt eller enskilt uppdrag.

Författningar. Se under stadskollegiet, sid. 96.

Stat år 1948. (Borgarråden.) Utgifter: driftbudgeten 354,992 kr.

Borgarrådsberedningen.

Samtliga borgarråd (se nedan).

Ordförande.

Höglund, C. Z. K. (se nedan).

Borgarråd (24,900 kr.).

Höglund, C. Z. K., stadsfullm. (rotel I, drätsel-roteln: ledningen av borgarrådsberedningen; ärendenas prövning ur finansiell synpunkt, drätselförvaltningen; ärenden ang. de kommu-nala uppördsverken samt stadens rättsväsende, m. m. ävensom ang. styrelsen för Prins Eugens Waldemarsudde; finansiella och organisato-riska frågor beträffande aktiebolaget Stock-holms spårvägar; allmänt administrativa ären-den). Ordf. i drätselnämnden samt i direk-tionerna för uppördsverken och för stadens rättsväsende; mottagning: stadshuset, 1 tr.; t. »stadshuset»; måndagar och torsdagar 11—12, i övrigt efter överenskommelse.

Vakant (rotel II, personalroteln: personalären-den). Ordf. i tjänstenämnden och löneavtals-nämnden; mottagning: stadshuset, 2 tr.; t.

SK

»stadshuset»; alla vardagar utom lördagar och helgdagsaftnar 11—12, i övrigt efter överenskommelse.

Persson, S. E., stadsfullm. (rotel III, fastighetsroteln: ärenden tillhörande fastighetsnämndens, polisenämndens, styrelsens för bostadsförmedlingen samt hyresnämndernas arbetsområden m. m.). Ordf. i fastighetsnämnden, polisnämnden och styrelsen för bostadsförmedlingen; mottagning: stadshuset, 1 tr.; t. »stadshuset»; 11—12.

Berglund, H. J. (rotel IV, stadsbyggnadsroteln: stadsbyggnadsfrågor; ärenden ang. idrott, friluftsliv och civilförsvär; trafiktekniska frågor beträffande aktiebolaget Stockholms spårvägar m. m.). Ordf. i stadsplanenämnden, gatunämnden, kyrkogårdsnämnden, idrotts- och friluftsstyrelsen samt civilförsvarnämnden; mottagning: stadshuset, 1 tr.; t. »stadshuset»; 10,30—11,30.

Göransson, K. Harald, stadsfullm. (rotel V, industriroteln: ärenden tillhörande industriverksstyrelsens, hamnstyrelsens, slakthus- och saluhallstyrelsens, handels- och sjöfartsnämndens, kristidsnämndens och hemvärnsnämndens arbetsområden m. m.). Ordf. i industriverksstyrelsen, hamnstyrelsen samt slakthus- och saluhallstyrelsen; mottagning: stadshuset, 1 tr.; t. »stadshuset»; måndagar 11—12, i övrigt efter överenskommelse.

Wahlbärj, J., stadsfullm. (rotel VI, socialroteln: sociala frågor ävensom utskäkningsärenden, ärenden ang. handel med begagnat gods och pantlånerörelse samt ärenden ang. rättshjälpsanstalten m. m.). Ordf. i fattigvårdsnämnden, barnavårdsnämnden, arbetslöshetsnämnden, hemhjälpnämnden, husmoderssemester-nämnden, pensionsnämndsdelegerade och folk-köksstyrelsen; mottagning: stadshuset, 1 tr.; t. »stadshuset»; torsdagar 11—12, i övrigt efter överenskommelse.

Tomson, R. V., stadsfullm. (rotel VII, kulturrörelsen: ärenden rörande skolor och lärda verk samt i allmänhet kulturella ärenden). Ordf. i folkskoledirektionen, lärings- och yrkesskolestyrelsen, biblioteksnämnden, arkivnämnden och museinämnden; mottagning: stadshuset, 1 tr.; t. »stadshuset»; alla vardagar utom lördagar 11—12.

Mårtens, G. H. M., stadsfullm. (rotel VIII, sjukvårdsroteln: ärenden rörande sjukhusdirektionens, hälsovårdsnämndens samt direktionen över Eastmaninstitutet arbetsområden m. m.). Ordf. i sjukhusdirektionen; mottagning: stadshuset, 1 tr., t. »stadshuset»; onsdagar och fredagar 11—12, i övrigt efter överenskommelse.

Sekreterare.

Nordberg, A. E., vice stadssekreterare (se sid. 99).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december fem revisorer jämte tre suppleanter för granskning av stadskollegiets, besvärsnämndens, drätsel-nämndens, tjänstenämndens, handels- och sjöfartsnämndens, styrelsens för Liljevalchs konsthall samt skönhetsrådets räkenskaper och förvaltning under nästföljande år. Nämnda revisorer verkställa även granskning av räkenskaper m. m. för de av stadsfullmäktige eller stadskollegiet tillsatta kommittéer och beredningar, i den mån dessas kostnader bestridas av å stadskollegiets eller drätsel-nämndens stater anvisade medel.

Carlman, C. G. B., murare.
Ericson, T., grosshandlare.
Olson, E. Hj., revisor, ordf.
Sund, C. G. M., posttjänsteman.
Taubner, K. W., direktör.

Suppleanter:

Haglund, K. S., boktryckare.
Hedberg, K. J., revisor.
Hellgren, S. A. B., ingenjör.

Stadskansliet.

Stadshuset, 1 tr. (postadress: postfack, Stockholm 1); t. »stadshuset»; expeditionstid: 9—17.

Stadskansliet har till uppgift att utföra sekreterar- och kansligöromål hos stadsfullmäktige och stadskollegiet samt åt borgarråden. Det åligger stadskansliet att biträda stadskollegiet och borgarrådsberedningens ordförande vid budgetberedningen och vid utredning av ekonomiska ärenden av större vikt samt att lämna stadskollegiet, stadens nämnder och borgarråden juridiskt biträde. Stadskansliet har vidare att med laga verkan mottaga stämningar, som skola delgivas stadskollegiet eller stadens nämnder. Stadskansliet lyder under stadskollegiet, som fastställer dess instruktion.

Stadskansliet består av sekreteraravdelningen, juridiska avdelningen, finansavdelningen, organisationsavdelningen samt en för avdelningarna gemensam kansliexpedition.

Borgarrådsberedningens ordförande är chef för stadskansliet. Chefer för kansliets olika avdelningar äro: för sekreteraravdelningen jämte kansliexpeditionen stadssekreteraren, för juridiska avdelningen stadsjuristen samt för finansavdelningen finanssekreteraren. Organisationsavdelningen, som inrättats enligt av stadsfullmäktige den 19 december 1946 fattat beslut, är tills vidare uppförd å extra stat. Dess chef har ännu ej tilldelats särskild tjänstetitel.

Sekreteraravdelningen åligger att biträda vid uppsättandet av förslag till stadskollegiets utlåtanden; att efter vederbörliga anvisningar upp-

sätta föredragningslistor; att ombesörja kallelser till samt föra protokoll vid stadsfullmäktiges och stadskollegiets sammanträden; att uppsätta och expediera stadsfullmäktiges och stadskollegiets beslut; att tillhandagå borgarråden och nämnderna med sekreterarbiträden samt att ombesörja utgivandet av kommunala handböcker och kommunal författningssamling.

Stadssekreteraren är skyldig mottaga förordnande som sekreterare hos stadsfullmäktige. Stadssekreteraren tjänstgör tillika såsom stadskollegiets sekreterare samt har att närvara vid borgarrådsberedningens sammanträden. Stadssekreteraren är jämväl skyldig att, om så påkallas, lämna sekreterarbiträde åt stadskollegiets ordförande eller borgarråd.

Vice stadssekreterare och sekreterare hava åliggande att lämna erforderligt sekreterarbiträde åt borgarråden samt att mottaga förordnande som sekreterare hos stadsfullmäktige, stadskollegiet, borgarrådsberedningen och nämnder. Vice stadssekreterare uppehåller i förekommande fall, efter stadskollegiets bestämmande, stadssekreterarens befattning. En av sekreterarna förestår kansliets handboksavdelning med åliggande att ombesörja utgivandet av kommunala handböcker och kommunal författningssamling.

Juridiska avdelningen åligger att lämna stadens organ erforderligt juridiskt biträde, att avgiva utlåtanden i de ärenden, som för sådant ändamål avlämnas till avdelningen av stadskollegiet, borgarråd eller stadens nämnder samt att efter uppdrag bevakat och föra stadens talan inför domstol eller annan myndighet.

Stadsjuristen åligger att själv eller genom av honom förordnad tjänsteman anhängiggöra och föra stadens talan inför domstol och andra myndigheter samt att, där nämnd gör framställning om ombudsmannabiträde, efter samråd med nämndens ordförande förordna tjänsteman inom avdelningen att lämna sådant biträde.

Vice stadsjuristen och stadsadvokat hava åliggande bl. a. att mottaga förordnande som ombudsman hos nämnd. Vice stadsjuristen uppehåller i förekommande fall stadsjuristens befattning.

Finansavdelningen åligger att tillhandagå stadskollegiet och borgarrådsberedningens ordförande vid budgetberedningen och vid utredning av ekonomiska ärenden av större vikt; att på anmodan av drätselnämnden biträda kammarkontoret med utredningsarbete i ekonomiska ärenden samt att svara för uppsättning och redigering av statutlåtandet och staten.

Finanssekreteraren ansvarar för fullgörandet av avdelningens uppgifter och har att fördela arbetet mellan tjänstemännen. Finanssekreteraren är skyldig att mottaga förordnande som sekreterare hos drätselnämnden.

Organisationsavdelningen har till uppgift att verkställa organisationsundersökningar beträffande

olika delar av stadens förvaltning i syfte att åstadkomma rationalisering och effektivisering av förvaltningsarbetet. Avdelningen har även att utföra de övriga utredningar av administrativ och ekonomisk natur, som åt avdelningen uppdrages. Vid avdelningen, som ännu ej är färdigorganiserad, skola förutom administrativ personal, anställas arbetsstudieingenjörer och andra experter.

Kansliexpeditionen, åligger att föra diaries, registratur och andra erforderliga längder och anteckningar; att vårda stadskansliets arkiv bibliotek; att omhänderhava kansliets kassarörelse och bokföring; att ombesörja stenograferingen vid stadsfullmäktiges sammanträden samt tillse att talare beredas tillfälle att kontrollera stenogram; att ombesörja tryckningen av stadsfullmäktiges protokoll, yttranden, motioner samt stadskollegiets utlåtanden jämte därtill hörande bihang; samt att tillhandagå stadskansliets avdelningar med erforderlig biträdeshjälp.

Registratören är föreståndare för kansliexpeditionen. Nuvarande innehavaren av registratörsbefattningen är även skyldig dels att biträda stadens nämnder och styrelser i skatte- och taxeringsspörsmål, dels ock att upprätta stadens huvuddeklamationer.

Till stadskansliets bibliotek skola enligt stadsfullmäktiges beslut den 21 februari 1938 från statistiska kontoret överföras de icke-statistiska delarna av dettas hittillsvarande bibliotek. Till sammans med stadskansliets bibliotek är detta utvidgade bibliotek avsett att utgöra grundstommen till ett centralt kommunalt förvaltningsbibliotek för Stockholm. Denna överflyttning har i avvaktan på lösningen av vissa lokalfrågor tills vidare fått anstå.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stadskansli, fastställd av stadskollegiet 12 sept. 1940, med ändr. (Kf 1942: nr 71; 1946: nr 2).

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 1,939,474 kr.; inkomster: driftbudgeten 44,188 kr.

Chef för stadskansliet.

Höglund, C. Z. K., borgarråd (se sid. 97).

Sekreteraravdelningen.

Stadssekreterare (27).

Löfquist, T. H. F. (förordn. t. o. m. ³⁰/4 1952).

Vice stadssekreterare

(arvode 450 kr.).

Garpe, D. A. J. (se sid. 113); Nordberg, A. E. (se nedan).

Sekreterare hos borgarråd

(12,160—8,880 kr.).

Nordberg, A. E. (hos borgarrådet för drätselroteln);

Hörlén, S. I. (hos borgarrådet för personalroteln);

SK Hemper, S. E. O., tjl., *tf.* Dahlén, S. G. (hos borgarrådet för fastighetsroteln);
 Almgren, E. V. (hos borgarrådet för stadsbyggnadsroteln);
 Radhe, S. A. (hos borgarrådet för industriroteln);
 Anderson, K. E. H. (hos borgarrådet för socialroteln);
 Garpe, D. A. J., tjl. (se sid. 113), *tf.* Åkerberg, B. (hos borgarrådet för kulturroteln);
 Pehrson, C. G. (hos borgarrådet för sjukvårdsroteln);

Sekreterare å handboksavdelningen (21).

Tersmeden, C. F. T. B. G. (se sid. 101).

Juridiska avdelningen.

Stadsjurist (27).

Brück, C. A. S. C. (förordn. t. o. m. ³¹/s 1949);
 mottagningstid: 14—15.

Vice stadsjurist (25).

Elsin, P. E., tjl. (se sid. 46), *tf.* Westman, E. G. (se nedan); mottagningstid: 14—15.

Stadsadvokater.

Westman, E. G. (XXIV) (jfr sid. 182), tjl. (se ovan).

Karlöf, E. A. (23) (jfr sid. 199).

Sekreterare (e. 21).

Brandt, C. E.

Förste kammarskrivare (17).

Fritjofson, G. V.

Förste kontorsskrivare (11).

Elg, Gunvor G.

En expeditionsvakt (6).

Finansavdelningen.

Finanssekreterare (27).

Mehr, H. J. L. (förordn. t. o. m. ³¹/12 1952);
 mottagningstid: 10,30—11,30.

Sekreterare (XXI).

Granath, K.-E.

Sekreterare (e. 21).

Lundin, E. F.

Förste kammarskrivare (17).

Nordberg, A. E., tjl. (se sid. 99), *tf.* Hallberg, B. O. C. L.; Lundin, E. F., tjl. (se ovan),
tf. Jonasson, A. G.

Kammarskrivare (e. 15).

Vakant, *tf.* Franzén, B. H. O.

Trå tillfälliga kammarskrivare.

Organisationsavdelningen.

Chef (16,800 kr.).

von Heland, H. C. S., kanslichef hos lönekommissionen (se sid. 417).

Sekreterare (8,832 kr.).

Larsson, L.-O. H.

Kontorsskrivare (IX).

Nyhult, f. Svensson, Vera G.

Kansliexpeditionen.

Chef för kansliexpeditionen är stadssekreteraren (se sid. 99).

Registrator (17).

Bergström, H., föreståndare för kansliexpeditionen.

Förste kontorsskrivare (11).

Adams-Ray, M. D. A. S. R. (Mary) (hos stadsfullmäktiges ordf.); Jacobsson, Elsa; Höglund, Elsa G., fru, tjl. (se sid. 96).

Kontorsskrivare (9).

Hagander, Ebba K. T. (korrekturet till stadsfullmäktigetrycket); Ahlbin, f. Johansson, Sign A. T. (registraturet m. m.); Andersson, Ingrid M. (skrivcentralen); Elfström, f. Nilsson, M. Gully (hos borgarrådet för kulturroteln); Svensson, S. K. Elisabeth (hos borgarrådet för stadsbyggnadsroteln).

Fyra första kontorsbiträden.

Stenografer hos stadsfullmäktige.

Elfner, E.; Lundman, E. A.; Michal, A.; Hähnel, C. F.

Förste kanslivaktmästare (10).

Johansson, J. V.

Tre kanslivaktmästare, en e. o. automobilförare (VII jämte 720 kr. beredskapsarvode), en vaktmästare (6), tjl., fem expeditionsvakter, fyra tillfälliga expeditionsvakter.

Handboksavdelningen.

Klara Västra Kyrkogata 5, 3 tr., C.; t. 21 29 71 (sekreteraren), 21 29 72 (handboksredaktionen), 21 29 73; expeditionstid: 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Handboksavdelningen, som den 1 juli 1938 överflyttades från statistiska kontoret, ombesörjer utgivandet av Kommunal författningssamling för Stockholm jämte kommunala handböcker för spe-

ciella områden. De författningshandböcker, som utkommit röra bl. a. följande: kommunalstyrelsen år 1927; hamnväsen år 1928; ordnings- och polisväsen år 1931; undervisningsväsen år 1932; stadens donationsfonder år 1936. Samtliga dessa författningshandböcker avse i huvudsak kommunalstyrelsen i Stockholm. Bland de kommunala handböckerna märkes särskilt Stockholms kommunalkalender. I januari 1946 utkom andra upplagan av Kommunal författningshandbok, vilken avser att i en edition samla de viktigaste kommunala författningarna i deras gällande lydelse. Handboken upptager dels de allmänna kommunallagarna och anslutande författningar, med författningar rörande Stockholm i en särskild underavdelning, dels särskilda författningar, som i olika avseenden bestämma den kommunala verksamhetens innehåll.

Sedan den 1 oktober 1940 åligger det även avdelningen att tillhandagå stadens nämnder, andra offentliga myndigheter ävensom pressen och allmänheten med upplysningar angående kommunalstyrelsen och vad därmed äger samband.

Sekreterare (21).

Tersmeden, C. F. T. B. G.; t. 21 29 71.

Förste kontorsskrivare (11).

Vakant, *tf.* Berglund, f. Jacobson, Dera E.

Två första kontorsbiträden (7), en *extra expeditiöns*vakt.

Statistiska kontoret.

Kaplansbacken 10 (postadress: postfack 502, Stockholm 1); t. »stadshuset»; expeditionstid: 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 20 mars 1905 att inrätta en särskild kommunalstatistisk anstalt, benämnd *Stockholms stads statistiska kontor*, vilken därefter trädde i verksamhet den 4 juli s. å. Vid den kommunala omorganisationen år 1920 gjordes kontorets styrelse till självständig förvaltningsnämnd. I avsikt att skapa ökade förutsättningar för ett rationellt utnyttjande av kontorets statistiska sakkunskap och för en ekonomisk och teknisk rationalisering av stadens statistiska arbeten och utredningar överhuvudtaget beslöt stadsfullmäktige den 15 juni 1939, på förslag av dåvarande kommunala omorganisationskommittén (kommunalkalendern 1941, sid. 371), att med avskaffande av den särskilda styrelsen för statistiska kontoret förlägga detsamma direkt under stadskollegiet fr. o. m. den 1 oktober 1940.

Statistiska kontorets allmänna uppgift är att

samla och vetenskapligt bearbeta samt offentliggöra uppgifter till belysande av Stockholms stads kommunala liv, dess förvaltning, sociala och ekonomiska förhållanden. Kontoret åligger numera i sådant avseende att delvis i samverkan med andra institutioner rörande staden publicera: en statistisk årsbok, en allmän statistisk månadsskrift, en vecköversikt av den sanitära statistiken, statistiska årsöversikter ang. hälso- och sjukvård, barnavård, fattigvård och arbetslöshets-hjälp och val samt i regel vart femte år allmänna bostadsräkningar ävensom vissa specialundersökningar. Kontorets publikationer äro inrangerade i serien »Stockholms stads statistik». Utom denna serie har kontoret utgivit vissa publikationer av speciell karaktär rörande Stockholm. Dessutom åligger det kontoret att utföra andra, inom kontorets verksamhetsområde fallande arbeten, som av stadsfullmäktige eller stadskollegiet beslutas eller på framställning av nämnd eller eljest ått kontoret uppdragas, samt i lämplig form och omfattning offentliggöra resultaten härav; att med uppmärksamhet följa övriga kontorets verksamhet berörande redogörelser eller åtgärder, som av kommunala myndigheter avgivas eller vidtagas, och på grund härav göra de framställningar, vartill kontoret kan finna anledning; att noggrant följa kommunalstatistikens utveckling även å andra orter samt söka för Stockholms stads statistik tillgodogöra härigenom vunnen erfarenhet; att främst genom tillhandahållande av kontorets publikationer i utbyte mot annan hithörande litteratur tillförsäkra kontoret tillgång till för dess verksamhet erforderligt bibliotek (jfr nedan); att i övrigt, i den mån förhållandena det medgiva, bistå kommunala myndigheter och befattningshavare eller andra med upplysningar i frågor, fallande inom kontorets verksamhetsområde.

För införskaffande av för verksamheten nödiga upplysningar äger kontoret att omedelbart hänvända sig till vederbörande myndigheter och institutioner samt har rätt att av stadens vederbörande myndigheter eller befattningshavare utan dröjsmål erhålla uppgifter rörande den förvaltning, som må vara ått dessa anförtrödd.

Statistiska kontorets bibliotek är ett specialbibliotek för statistik, särskilt kommunalstatistik, ävensom kommunalväsen i allmänhet samt sociala och ekonomiska frågor, framför allt rörande Stockholm och i viss utsträckning svenska förhållanden i övrigt. Det innehåller förutom gängse uppslagsböcker o. d. en rätt omfattande in- och utländsk kommunalstatistisk litteratur, vilken mestadels icke återfinnes i något annat offentligt svenskt bibliotek. De icke statistiska avdelningarna av biblioteket skola enligt SF:s beslut den 21 februari 1938 införlivas med stadskansliets bibliotek. Detta beslut har, i avvaktan på en planerad omorganisation av stadskansliets bibliotek, ännu icke verkställts.

Chefskapet över kontoret utövas av en direktör.

SK

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads statistiska kontor, antagen av stadskollegiet 6 febr. 1941 (Kf 1941: nr 14).

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 656,283 kr.; inkomster: driftbudgeten 101,000 kr.

Direktör (C).

Öman, I. (förordn. t. o. m. ³¹/10 1953); mot-tagnings-tid: 14,30—15,30.

Förste aktuarier (22).

Olinder, O. (första avelningen: hälsovårds- och sjukvårdsstatistik, befolknings- och socialsta-tistik).

Anger, K. A. F. (tredje avelningen: statistisk årsbok och månadsskrift m. m.).

Bergström, N. V. (andra avelningen: bostads- och byggnadsstatistik m. m.).

Aktuarier (19).

Lagerström, N. A. (maskinstatistik).

Romberg, N. W. A. (kansliet), tjl. (se sid. 417),
tf. **Björkenheim, C. R.**

Andér, P.-E. (första avelningen).

Amanuens (XVI).

Björkenheim, C. R., tjl. (se ovan), *tf.* **Anold, A. B.**

Förste kontorsskrivare (11).

Gustafson, Anna T. (tredje avd.); **Larsson, E. B.** (Brita) (kansliet); **Lundell, E. Gabriella** (tredje avd.); **Löfquist, f. Nilsson, Barbro** (första avd.); **Dalström, f. Wallmark, Inga M.** (kansliet); **Broberg, Britta I.** (biblioteket).

Förste kontorsskrivare (e. 11).

Trulsson, A. M. (Margit), e. o. kontorsbiträde (maskinstatistik); en vakant, *tf.* **Eriksson, f. Sperling, H. B.** (Brita), första kontorsbiträde (andra avd.).

Sexton *första kontorsbiträden*, tjuguåtta *kontorsbiträden* samt växlande antal *tillfälliga biträden*.

Förste expeditionsvakt (8).

Fors, J. T.

En *expeditionsvakt* (6).

Stockholms stads besvärsnämnd.

Besvärsnämnden.

Expedition: stadskansliet (se sid. 98), stadshuset, 1 tr. (postadress: postfack, Stockholm 1); t. »stadshuset»; expeditions-tid 11—14.

En redogörelse för den tidigare behandlingen av frågan om inrättande av ett kommunalt besvärsinstitut i tjänstetillsättningsfrågor m. m. finnes intagen i Utl. 1936: nr 350, sid. 1667—1672.

68 § kommunallagen innehåller bestämmelse därom att, enligt särskilda av k. m:t meddelade föreskrifter, vissa beslut av stadens nämnder skola kunna överklagas hos stadskollegiet eller hos nämnd. Med stadgandet har närmast avsetts att möjliggöra inrättandet av ett besvärsinstitut i tjänstetillsättningsfrågor.

Ett sådant besvärsinstitut kom därefter till stånd genom k. m:ts stadga den 5 mars 1937 ang. besvär i vissa fall över nämnds beslut om tillsättande av eller förordnande å tjänstebefattning å Stockholms stads lönestat. Såsom sådan befattning har ansetts, förutom ordinarie befattning, jämväl tjänst å extra ordinarie stat. Enligt besvärstadgan äger den, som ej åtnöjes med nämnds beslut av ifrågavarande art, att anföra besvär däröver hos *Stockholms stads besvärsnämnd*. Från denna besvärssordning äro undantagna besvär i s. k. självförvaltningsärenden (se sid. 84). Bland självförvaltningsärenden må nämnas sådana, som angå undervisningsväsendet, samt sådana, som bl. a. tillhöra byggnadsnämndens, fattigvårdsnämndens, barnavårdsnämndens, familjebidragsnämndens och sjukhusdirektionens förvaltningsområden.

Besvär rörande tillsättning av eller förordnande å befattningar, tillhörande byggnadsnämnden, fattigvårdsnämnden, barnavårdsnämnden och familjebidragsnämnden samt sjukhusdirektionens egentliga sjukvårdspersonal ävensom läraretillsättningar kunna sålunda icke upptagas av besvärsnämnden, utan skola handläggas i den ordning, som i vederbörliga författningar finnes stadgat.

Däremot kunna besvär föras hos besvärsnämnden angående övriga tjänstetillsättningar inom kommunalförvaltningen, däribland jämväl beslut av sjukhusdirektionen rörande befattningshavare, tillhörande kontors- och ekonomipersonalen, av lärlings- och yrkesskolstyrelsen rörande andra tjänster än rektor och lärare samt av hälsovårdsnämnden rörande därunder lydande personal.

Besvär till besvärsnämnden skola ingivas till stadskansliet senast å fjortonde dagen från det den klagande erhöill del av beslutet, dagen, då detta skedde, likväl oräknad. Sedan besvär inkommit, skola de genom stadskansliets försorg överlämnas för yttrande till den nämnd, vars beslut överklagats. Innan nämnden avgiver yttrande, skall tillfälle beredas den, som tillsatts eller förordnats å befattningen, att avgiva förklaring över besvären. Sedan yttrande jämte eventuell avgiven förklaring inkommit till besvärsnämnden, skall denna, så skyndsamt omständigheterna det medgiva, upptaga ärendet till avgörande. Ändring av överklagat beslut må ej ske, om ej minst fyra av besvärsnämndens ledamöter äro om ändringen ense. Vid ärendes handläggning gälla för ledamöterna vissa jävsbestämmelser (se stadgans § 10). Besvärsnämndens beslut kunna överklagas hos överståthållarämbetet i enlighet med särskilda stadganden i 68 § kommunallagen.

Besvärsnämnden består av fem ledamöter jämte tre suppleanter, vilka utses av stadskollegiet årligen i oktober månad för tiden till nästa val. Nämnden utser vid början av varje tjänstgöringsår inom sig ordförande och vice ordförande. Till biträde vid fullgörandet av sitt uppdrag antager nämnden för löpande tjänstgöringsår en lagfaren, med stadens förvaltning förtrogen sekreterare. Han äger deltaga i nämndens överläggningar med rätt att framställa förslag och få sin mening antecknad till protokollet. Nämndens expedition utgöres av stadskansliet.

Genom beslut den 11 september 1947 har stadskollegiet beslutit, dels att i skrivelse till k. m:t hemställa att till de sakkunniga för översyn av kommunallagstiftningen måtte hänskjutas

BsvN frågan om utvidgning av det särskilda besvärsinstitutet enligt 68 § kommunallagen, dels ock att anmoda lönekommittén (se sid. 417) att utreda frågan om besvärsmätt över tillsättning av extra tjänstemän.

Stadskollegiets senaste val av ledamöter och suppleanter i nämnden ägde rum den 23 oktober 1947 för tiden intill nästa val i oktober 1948.

Författningar. Stadga ang. besvär i vissa fall över nämnds beslut om tillsättande av eller förordnande å tjänstebefattning å Stockholms stads lönestat, fastställt av k. m:t 5 mars 1937 (Kf 1937: nr 3: II). Besvärsmännens berättelse för tiden $\frac{1}{4}$ 1937— $\frac{80}{100}$ 1938 (Bih. 1939: nr 16). Lag 15 juni 1935 om kommunalstyrelse i Stockholm, med ändr. (Kf 1946: nr 38). Lag 21 juni 1946 om rätt att i mål och ärenden som tillhöra stats- eller kommunalmyndighets handläggning insända handlingar med posten m. m. (Kf 1946: nr 35).

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 1,500 kr.

Besvärsmännens ledamöter.

Ordförande.

Anderson, Carl Albert, direktör, stadsfullm.:s ordf.; t. »stadshuset»; mottagningstid: tisdagdar 14—15 efter överenskommelse per tel.

Vice ordförande.

Ahlén, Anders E., civilingenjör, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Ljung, A. J. H., förrädsarbetare, stadsfullm.

Olsson, Knut M. G., redaktör, stadsfullm.:s 2:e vice ordf.

Steenberg, K. J. E., folkskolinspektör, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

Edstam, A. M. (Anna-Maja), överlärare, stadsfullm.

Hassler, N. H. Å., professor, stadsfullm.:s 1:e vice ordf.

Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm.

Sekreterare.

Dahlström, A. H., tf. fattigvårdsdirektör (se sid. 220).

Revisorer.

Gemensamma för stadskollegiet m. fl. (se sid. 98).

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola ordföranden samt ledamöterna hr Ljung och Olsson vid förfall i första hand ersättas av suppleanten fru Söderström samt vice ordföranden och ledamoten hr Steenberg i första hand av suppleanterna hr Hassler och fröken Edstam. För det fall att fru Söderström är förhindrad att inträda som suppleant, skola hr Hassler och fröken Edstam inträda i nämnd ordning. Därest hr Hassler och fröken Edstam äro förhindrade att inträda som suppleanter, skall fru Söderström inträda i deras ställe.

Stockholms stads revisionsväsende.

Revisionsutskottet.

Kungsgatan 34, 4 tr., C. (jfr nedan revisionskontoret).

Vissa historiska uppgifter m. m. rörande stadens revisionsväsen finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.) samt 1936.

I samband med en omorganisation av revisionsväsendet beslöto stadsfullmäktige den 19 maj 1930 bl. a. att inrätta ett särskilt *revisionsutskott*. Den nya organisationen trädde i verksamhet fr. o. m. år 1931.

Revisionsarbetet inom Stockholms stads förvaltning bedrivs dels genom kommunal revision dels ock genom administrativ revision. Den kommunala revisionen är den form, i vilken stadsfullmäktige kunna ställa vederbörande nämnder och styrelser till ansvar för det sätt, varpå dessa handhaft verkställighet och förvaltning inom respektive verksamhetsområden. Den administrativa revisionen däremot äsyftar att utöva en löpande kontroll å redovisningen, penningförvaltningen m. m. inom samtliga verksamhetsgrenar. Den förra revisionen äsyftar en saklig granskning av förvaltningen övervägande ur lämplighetssynpunkt, medan den administrativa revisionen har till uppgift att utöva en i huvudsak formell kontroll av den ekonomiska förvaltningen, d. v. s. prövning av utgifters och inkomsters siffermässiga riktighet samt deras överensstämmelse med gällande författningar, fattade beslut etc. Den kommunala revisionen utföres såsom förtroendeuppdrag av revisorer, valda av stadsfullmäktige, under det att den administrativa revisionen verkställs av tjänstemän, tillhörande ett särskilt kommunalt verk, revisionskontoret.

De båda formerna för revisionsverksamheten hava emellertid samma huvudsyfte, nämligen utövande av kontroll över förvaltningen, och äga följaktligen ett nära samband med varandra. Den kommunala revisionen måste föregås av och i viss utsträckning stödja sig på den administrativa; den senare å sin sida äger i sista hand inga andra medel till sitt förfogande för vinande av påyrkade rättelser än att till de kommunvalda revisorerna framföra sina anmärkningar, att av dessa upptagas, i den mån de anse skäl härför föreligga.

De viktigare bestämmelserna rörande revisionsarbetets organisation, utöver sådana i kom-

munallagen, finnas i revisionsstadgan för Stockholm, fastställd av k. m:t den 9 april 1936. Enligt denna stadga tillkommer den närmaste ledningen av det kommunala revisionsarbetet en särskild institution, revisionsutskottet, bestående av sju ledamöter jämte sju suppleanter, vilka årligen i december månad utses av stadsfullmäktige bland de för de olika förvaltningsnämnderna utsedda revisorerna. Revisionsutskottet har till uppgift att övervaka revisionsarbetets allmänna gång, utöva ledningen av stadens revisionskontor samt handlägga de revisionsarbetet berörande angelägenheter i övrigt, vilka av stadsfullmäktige åt utskottet överlämnas. För handläggning av vissa frågor av mindre betydelse har revisionsutskottet jämlikt § 9 revisionsstadgan tillsatt särskilda delegerade, bestående av utskottets ordförande och vice ordförande samt stadsrevisor.

Ordförande i revisionsutskottet utses av stadsfullmäktige bland utskottets ledamöter. Vice ordförande utser utskottet inom sig. Vid ledningen av revisionskontorets arbeten biträdes utskottet av detta kontors chef, stadsrevisor, vilken jämväl äger närvara vid utskottets sammanträden, med rätt att deltaga i överläggningarna men ej i besluten.

Revisionskontorets räkenskaper skola granskas av tjänstenämnden i avseende å utgifter för löner, arvoden och pensioner. Därjämte skall revisionsutskottet årligen för stadsfullmäktige framlägga en översikt över revisionskontorets utgifter i olika hänseenden med upplysning tillika om resultatet av tjänstenämndens granskning.

Författningar. Revisionsstadga för Stockholm, fastställd av k. m:t 9 april 1936 (Kf 1936: nr 10). Lag 15 juni 1935 om kommunalstyrelse i Stockholm 20, 51, 52, 53 §§ (Kf 1946: nr 38).

Stat år 1948 (för revisionskontoret). Utgifter: driftbudgeten 653,780 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,150 kr.

Revisionsutskottets ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadsfullmäktige).

Olson, E. Hj., revisor.

Vice ordförande.

Hedelius, A. Hj., lärare vid stadens tekniska mellanskola, stadsfullm.

RU

Övriga ledamöter.

Carlberg, O. Ch., förste stationsskrivare, stadsfullm.
 Carlsson, R. R., konsulent.
 Montellius, G. H., aktuarie.
 Petersson, K. Hugo, bussförare, stadsfullm.
 Wallin, H. E., kassör.

Suppleanter.¹⁾

Hedberg, K. J., revisor.
 Haglund, K. S., boktryckare.
 Axäll, G. R., kamrerare.
 Lindgren, Ingeborg I., fru, bryggeriarbeterska.
 Nicolausson, B. A., bitr. avdelningschef.
 Carlman, C. G. B., murare.
 Danielson, V. O., förbundskassör.

Sekreterare.

von Krusenstjerna, C. G. A., revisor (se nedan).

Revisionsutskottets delegerade.

Olson, E. Hj., ordf.; Hedelius, A. Hj.; tjänsteförättande stadsrevisorn.

Av stadsfullmäktige utsedda revisorer hos stadens nämnder och styrelser.

Jämlikt 51 § kommunallagen skola stadsfullmäktige årligen genom revisorer, vilka fullmäktige utse, granska dem underlydande nämnders förvaltning under nästföljande året. Sedan revisionsberättelse till fullmäktige inkommit och vederbörande fått tillfälle att förklara sig över gjorda anmärkningar, äga fullmäktige enligt 53 § kommunallagen att besluta »huruvida framställd anmärkning skall förfalla och ansvarsfrihet för förvaltningen meddelas eller laga åtgärd för bevarande av stadens rätt skall vidtagas».

I fråga om valbarhet till revisionsuppdrag, jäv att deltaga i sådant val samt i beslut i anledning av revision stadgas i 51 § samma lag att »den, vilken såsom ledamot av stadskollegiet eller av någon stadens nämnd eller eljest är redovisningsskyldig till staden, må icke väljas till revisor eller revisorssuppleant för granskning av förvaltning, för vilken han har att redovisa, ej heller deltaga i val av revisor eller revisors-

suppleant för granskning av sådan förvaltning eller i beslut med anledning av granskningen».

Enligt revisionsstadgan för Stockholm skall för varje nämnd eller grupp av nämnder, för vilken särskilda revisorer utsetts, av stadsfullmäktige vid valet av revisorer tillika bland dem utses en ordförande, vilken det åligger att kalla revisorerna till sammanträde samt leda arbetet.

Där ej särskilda bestämmelser annat föranleda, skall revisionsförrättning vara avslutad inom utgången av september månad året efter det revisionen avser. Över verkställd revision skall berättelse avgivas samt överlämnas till stadsfullmäktige.

Revisorerna skola (under månaden näst efter valet) för sitt arbete uppgöra en arbetsplan, som skall överlämnas till revisionsutskottet. Å revisionsutskottet ankommer att granska de uppgjorda planerna och med ledning av dem tillse, att revisionsarbetet bedrivs på vederbörligt sätt och avslutas inom föreskriven tid. Utskottet har även i övrigt att meddela revisorerna erforderliga anvisningar i frågor av allmän betydelse för revisionsarbetet samt beträffande formerna för detta arbete.

Vid revisionsarbetet äro vederbörande förvaltningar ävensom revisionskontoret och dess tjänstemän skyldiga att tillhandagå med de upplysningar och det biträde, varom de av revisorerna anmodas. Likaså äro stadens cheftjänstemän och stadsrevisorn samt föreståndaren för vederbörande revisionslott skyldiga att efter kallelse närvara vid revisorernas sammanträden med rätt att deltaga i överläggningarna. Över anmärkning, som revisionskontoret framställt, få revisorerna ej fatta beslut annat än i närvaro av stadsrevisorn eller annan av honom utsedd tjänsteman. Den av revisionskontorets tjänstemän, som stadsrevisorn därtill utser, är jämväl skyldig att tjänstgöra såsom sekreterarbiträde åt vederbörande revisorer.

Beträffande av stadsfullmäktige utsedda revisorer för granskning av vissa utanför kommunalförvaltningen stående institutioners räkenskaper och förvaltning (se sid. 426 och 438). Enligt stadsfullmäktiges beslut skall person, som av fullmäktige utses för revision av utom kommunalförvaltningen stående institution, även om frågan om ansvarsfrihet för institutionens förvaltning ej ankommer å stadsfullmäktiges prövning, hos stadsfullmäktige, med överlämnande av revisionsberättelsen, anmäla fullgörandet av sitt uppdrag.

Revisorer

(för granskning av stadens nämnders och styrelser räkenskaper och förvaltning under år 1948).

Beträffande dessa, se under vederbörande nämnd eller styrelse m. m.

¹⁾ Suppleanterna äro här upptagna i samma ordningsföljd som de ledamöter, inberäknat ordföranden och vice ordföranden, vilkas ersättare de enligt utskottets beslut i första hand skola vara.

Revisionskontoret.

Kungsgatan 34, 4 tr., C.; (betr. 2:a, 3:e och 7:e revisionslotterna se nedan); expeditionstid: 8,30—11,45 samt 12,45—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—11,45 samt 12,15—14).

Enligt revisionsstadgan för Stockholm har revisionskontoret till uppgift att verkställa den administrativa revisionen av stadens medelsförvaltning. Det åligger kontoret i sådant avseende att granska räkenskaper jämte tillhörande handlingar dels för stadens nämnder ävensom för direktionerna för uppborgsverken i Stockholm samt för Stockholms stads rättsväsende, dels ock, där sådant särskilt föreskrives, för av staden understödda korporationer och inrättningar, samt, i den mån granskningen fullgöres, hålla räkenskaperna för varje särskild förvaltningsgren de av stadsfullmäktige för densamma utsedda revisorerna tillhanda ävensom till dem avlämna årligen upprättad förteckning över de av revisionskontoret avgivna, till dessa revisorers granskningsområde hörande anmärkningar. Kontoret åligger vidare att särskilt uppmärksamma de kontrollanordningar, som för revisionsarbetets underlättande inom olika förvaltningsgrenar vidtagas samt att avgiva de förslag till sådana anordningars förbättring, som kontoret kan finna erforderliga ävensom att med uppmärksamhet följa utvecklingen inom stadens kassa- och räkenskapsväsen samt avgiva förslag till de ändringar härutinnan, som finnas behöfliga.

Stadsfullmäktige hava fastställt vissa tidpunkter (varierande mellan 1 mars och 1 juni), inom vilka vederbörande myndigheters räkenskaper för närmast förflutet år skola vara avslutade och avlämnade till revisionskontoret.

Revisionskontorets granskning skall avse att kontrollera, att räkenskaperna äro riktiga till siffran, att de äro fullständigt verifierade, att inkomsterna uppburits och redovisats samt utgifterna verkställt och bokförts i enlighet med gällande stat eller eljest av stadsfullmäktige fastställda inkomstittalar eller beviljade anslag, gällande taxor och författningar, upprättade kontrakt, vederbörande myndigheters beslut och i övrigt givna föreskrifter. Vid granskningen skall tillses, att stadens rätt och bästa behörligen iakttagas. I största möjliga omfattning skall revisionskontorets arbete avse att i samarbete med vederbörande myndigheter undanröja anledning till revisionsanmärkning.

Revisionskontoret äger att från vederbörande nämnder eller underlydande verk erhålla de protokoll, räkenskaper och övriga handlingar, som för granskningsarbetets verkställande finnas nödiga. Kontoret äger därjämte att hos de myndigheter och institutioner, vilkas räkenskaper av kontoret granskas, verkställa inventeringar av kassor, värdehandlingar och förråd samt undersökningar rörande redovisningsväsendet.

Revisionskontoret är f. n. uppdelat å åtta revisionslotter.

Stat år 1948 (se sid. 105).

Stadsrevisor (B).

Anderzon, A. O. W.; t. 10 70 51; mottagnings-tid: 10—11.

Förste revisor (22).

Romstedt, G. E. H.; t. 10 70 80.

Revisionskontorets expedition.

Kungsgatan 34, 4 tr., C.

Tel. 10 70 24.

Kontorsskrivare (9).

Forsberg, Ingrid M., tj. (se sid. 200), *tf. Lignell*, Elsa E.; t. 10 70 82.

1:a revisionslotten.

(Granskningen av Stockholms stads bokslut m. m.)

Förste revisor (22).

Romstedt, G. E. H. (se ovan).

4:e revisionslotten.

(Granskningen av sjukhusdirektionens, hälsovårdsnämndens och direktionens över Eastmaninstitutet räkenskaper och bokslut.)

Tel. 10 70 44, 10 70 81.

Revisor (20).

Erdmann, F. D.; t. 10 70 37.

Revisionsassistent (17).

Kjellgren, G. F.; t. 10 70 72.

Kammarsskrivare (XV).

Ek, C. E. V.; t. 10 70 72.

Amanuens (XIII).

Ringström, O., tj. (se sid. 141); t. 10 70 44.

5:e revisionslotten.

(Granskningen av fattigvårdsnämndens, barnavårdsnämndens, nykterhetsnämndens, hemhjälpnämndens, arbetslöshetsnämndens, familjebidragsnämndens, husmodersseminsternämndens, folkköksstyrelsens samt pensionsnämndsdelegerades räkenskaper och bokslut.)

Tel. 10 70 08.

Revisor (20).

Hedenstierna, C. A. O. H.; t. 10 70 08.

RU *Revisionsassistent* (17).

Billström, D. E.; t. 10 70 08.

Kammarsskrivare (15).

Abelin, H. O. Hj. R:son; t. »sociala nämnderna».

Amanuens (XIII)

(dessutom personligt lönetillägg motsvarande kontorsassistent).

Bronner, O. R.; t. »sociala nämnderna».

Amanuens (XIII).

Norrström, S. G. A.; t. »sociala nämnderna».

6:e revisionslotten.

(Granskningen av idrotts- och friluftstyrelsens, styrelsens för rättshjälpsanstalten, folkskoleinspektionens, lärlings- och yrkesskolestyrelsens, biblioteksnämndens, arkivnämndens, museinämndens, samt styrelsens över Östermalms idrottsplats räkenskaper och bokslut.)

Tel. 10 70 76.

Revisor (20).

Lindberg, A. E.; t. 10 70 52.

Revisionsassistent (17).

Enström, G. F. A.; t. 10 70 52.

Amanuens (XIII).

Holm, E. L. E.; t. 10 70 76.

3:e revisionslotten.

(Granskningen av gatunämndens, kyrkogårdsnämndens, slakthus- och saluhallsstyrelsens samt kristidsnämndens räkenskaper och bokslut.)

Tel. 10 70 26.

Revisor (20).

Alvarsten, S. F. N.; t. 10 70 17.

Revisionsassistent (17).

Hanström, R.; t. 10 70 52.

Kammarsskrivare (XV).

(dessutom personligt lönetillägg motsvarande kammarsskrivare).

Persson, J. O.; t. 10 70 26.

Amanuens (XIII).

Ekström, K. O.; t. 10 70 26.

2:a och 3:e revisionslotterna.

Sveavägen 28—30, 4 tr., C.; t. 11 31 77 (vaktrummet).

2:a revisionslotten.

(Granskningen av räkenskaper och bokslut för: drätselnämnden, däribland utanordningsväsendet, stadens fonder, lån och lånemedel, uppbördsverken, magistraten, rådhusrätten och förmyndarkammaren, åklagarmyndigheten, stadshäktet, fastighetsregisterkontoret, stadskollegiet, besvärnämnden, tjänstenämnden, handels- och sjöfartsnämnden, styrelsen över Liljevalchs konsthall, rådet till skydd för Stockholms skönhet, samtliga av stadsfullmäktige eller stadskollegiet tillsatta kommittéer och beredningar, i den mån deras kostnader belasta stadskollegiets eller drätselnämndens stater, ävensom för »främmande institutioner».)

Tel. 11 30 34.

Revisor (20).

von Krusenstjerna, C. G. A.; t. 11 31 39.

Revisionsassistent (17).

Lundbäck, K.-G. E.; t. 11 30 93.

Kammarsskrivare (15)

(dessutom personligt lönetillägg motsvarande revisionsassistent).

Hülphers, T. H.; t. 11 31 52.

3:e revisionslotten.

(Granskningen av fastighetsnämndens, hyresnämndernas, styrelsens för bostadsförmedlingen, byggnadsnämndens, stadsplanenämndens, hemvärnsnämndens, polisnämndens, poliskammarens, civilförsvarsbyråns och civilförsvarsnämndens räkenskaper och bokslut.)

Tel. 11 31 51.

Revisor (20).

Stahrne, E. W.; t. 11 31 18.

Revisionsassistent (17).

Berndt, C. E.; t. 11 30 52.

Kammarsskrivare (XV).

Österberg, P.; t. 11 30 51.

Amanuenser (XIII).

Furuby, B. V., tjl. (se sid. 356); Ålander, A. L.; t. 11 31 51.

7:e revisionslotten.

Torsgatan 22, Va. (gasverket); t. 22 30 60;
Tulegatan 13, Va. (elektricitetsverket), t.
23 65 40; Torsgatan 30, Va. (vattenled-
ningsverket), t. »vattenledningsverket»;
Katarinavägen 13 A, Sö. (hamnstyrelsen);
t. 44 09 20.

(Granskningen av löneavtalsnämndens, industri-
 verksstyrelsens och hamnstyrelsens räkenskaper
 och bokslut.)

Revisor (20).

Perndahl, M. B.; t. 22 30 60.

Revisionsassistent (17).

Lindberg, C. S.; t. 23 65 40.

Kammarsskrivare (15).

Wahman, A. G. V., t. »vattenledningsverket».

Kammarsskrivare (XV).

Haggren, A. T.; t. 44 09 20.

Amanuens (XIII)

(dessutom personligt lönetillägg motsvarande
 kontorsassistent).

Fält, G. H.; t. 22 30 60.

Amanuenser (XIII).

Fredholm, N. Y.; t. 22 30 60; Rüdén, K. E. L.;
 t. »vattenledningsverket».

Amanuenser (4,020—3,120 kr.).

Söderberg, C. L.; Tell, L. I.; Olsson, Märta-
 Lisa.

Fyra första kontorsbiträden (7), tre e. o.
 första kontorsbiträden (VII), två e. o. kon-
 torsbiträden (V), sju extra kontorsbiträ-
 den (e. 5), två expeditiionsvakter (6).